

ENTR^EACTE

DOSSIER NOVA NORMALITAT

**FRANCESC CASADESÚS
#CORONAVIRUSPLAYS**

LA SGAE I LA FUNDACIÓ SGAE AMB EL SECTOR CULTURAL

Al teu costat i amb més força!

Mantenim l'acció cultural, promocional, social i assistencial

- **97** acords i col·laboracions institucionals i associatius
- **167** programes que han donat lloc a **611** actes culturals i socials
- **66** programes formatius amb més de **2.500** alumnes
- **31** programes de l'Àrea Social i Assistencial
- **24.356** socis a Catalunya i **131.075** al conjunt de la SGAE
- El fons documental de teatre i música és obert a consulta i s'hi conservem més de **3.700** obres
- **6** entitats tenen la seva seu social a l'edifici

Dades extretes del Balanç de Gestió 2019

#209

ENTR'ACTE

Revista d'arts escèniques
i audiovisuals

Estiu 2020
Gratuït

www.entreacte.cat

 @RevistaEntreacte

 @Entreacte_

 @entreacte_

Tel.: 932 311 484

A/e: entreacte@aadpc.cat

Portada

Xavier Alamy

Sumari]

6 *Agenda]*

Arts escèniques
Audiovisual
Familiar

12 *Opinió]*

Marisol López i Àlex Montoya

dossier **NOVA NORMALITAT]**

14 *Perspectives]*

**Nous escenaris després
de la pandèmia**

José Carlos Sorribes

18 *Reportatge]*

**Teló obert, mascareta
posada**

Alba Cuenca

20 *Reportatge]*

**El delicat estat de salut
de la indústria audiovisual
catalana**

Marc Serena

26 *Reportatge]*

**La televisió en temps
de covid**

Cristina Clemente

28 *Entrevista]*

Francesc Casadesús

Xavi Pardo

32 *Festivals d'estiu]*

**Festivals d'un estiu poc
comú**

34 *Itineràncies]*

**La pantalla, aquella amarga
salvació**

Juan Carlos Olivares

37 *Musicals]*

Show business

Antoni Font-Mir

40 *Reportatge]*

**Conciliació en temps
de pandèmia**

Àngels Bassas

43 *Transformació]*

**El sector cultural i la
pandèmia. Qui cuida a qui?**

Neus Molina

46 *Història]*

**La pandèmia del teatre:
una qüestió de vida o mort**

Ramon Oliver

50 *Espai professional]*

*Consulta, carta, agenda,
formació, convocatòries*

55 *Autoria]*

#CoronavirusPlays

Casa

Roger Tornis

La subhasta

Blanca Bardagil

Jugant en família

Toni Cabré

Consell de redacció

Àngels Bassas, Núria Cañamares, Antoni Font-Mir, Teresa Iglesias, Xavi Pardo i Manuel Pérez i Muñoz

Direcció

Manuel Pérez i Muñoz

Sotsdirecció

Núria Cañamares

Col·laboren en aquest número

Blanca Bardagil, Àngels Bassas, Roser Batalla, Toni Cabré, Cristina Calvet, Dani Chicano (EscenaFamiliar.cat), Cristina Clemente, Alba Cuenca, Antoni Font-Mir, Andrea Leunda, Marisol López, Neus Molina, Àlex Montoya, Juan Carlos Olivares, Ramon Oliver, Xavi Pardo, Merche Rodríguez, Marc Serena, José Carlos Sorribes, Ana Suñer i Roger Torns

Publicitat i difusió

Ivan Ruiz

publicitat@entreacte.cat

Web entreacte.cat

Núria Cañamares

ENTREACTE no s'identifica necessàriament amb les opinions expressades en aquesta revista.

Correcció

Àlex López Fructuoso (Llengua de Foc)

Disseny gràfic i maquetació

Xavier Alamany / grafic.info

Fotografies

Glòria Solsana

DL 38426-88 ISSN 1136-7512

Edició

AADPC (Associació d'Actors i Directors

Professionals de Catalunya)

Fàbrica de Creació Fabra i Coats

Sant Adrià, 20, 08030 Barcelona,

telèfon: 932 311 484

Junta de l'AADPC

Àlex Casanovas, Ester Bartomeu, Rosa Andreu,

Carol Muakuku, Martín Curletto, Antoni Font-Mir,

Roser Batalla, Jaume Costa, Pep Planas, Ariadna de

Guzman, Ferran Terraza i Miriam Escurriola

Associació d'Actors
i Directors Professionals
de Catalunya

www.aadpc.cat

Amb el suport de

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Diputació
Barcelona

Ajuntament
de Barcelona
Institut de Cultura

aisge
Actors
i Directors
Professionals
de Catalunya

fundació **sgae**

appec
editors
de revistes
i digitals

Editorial]

Lluitar contra la distància

per Manuel Pérez i Muñoz @manelpim

Adaptacions. El número d'*Entreacte* que ara llegiu de forma inusual i puntual a través d'una pantalla –i no en el format imprès habitual– és la conseqüència d'una situació extrapolable a tants altres àmbits. Davant d'un context inèdit de total incertesa, amb totes les previsions saltant dia sí dia també i amb unes xifres que ens abocaven a llançar la tovallola, no obstant això, vam decidir continuar endavant, intentar adaptar-nos. Per primera vegada en 32 anys, una edició de la revista no passarà per impremta, i aquest PDF digital substituirà la tirada d'estiu de forma excepcional, amb l'esperança de tornar la pròxima tardor al paper, la seva olor i el tacte que tant ens agrada.

Contacte. No tocar, no tocar-nos. El component físic i presencial de les arts escèniques continuarà ben tocat, com a mínim uns quants mesos més. El fet que un grapat de sales ja hagin obert i alguns festivals –pocs– continuïn endavant amb la seva edició estival no amaga la realitat: fins que tothom se senti segur envoltat de gent en un espai tancant els teatres no recuperaran la normalitat, amb tot el greuge econòmic que això representa i que haurem d'afrontar a curt termini. Fins aleshores, parem atenció a receptes com la que planteja Francesc Casadesús unes pàgines més endavant: "Pensar més enllà de les platees [...] rebentar les parets dels teatres, que deixin de ser caixes tancades en si mateixes".

*Enmig d'una nova sacsejada,
el sistema reacciona
en funció del seu disseny:
només els forts resisteixen
en condicions suportables*

Pantalles. L'audiovisual va sortir al rescat de les arts en viu i va possibilitar que durant els mesos de tancament no perdéssim la intimitat de la cultura. Un miratge en diferit que ara s'esvaeix. El cinema i la televisió

són també indústries a mercè d'una amenaça de temporal que ho enfosqueix tot. TV3, motor a Catalunya, ja acusa la feblesa d'una estructura que encara no s'havia recuperat de l'anterior crisi. Enmig d'una nova sacsejada, el sistema reacciona en funció del seu disseny: només els forts resisteixen en condicions suportables. Les grans plataformes transfrontereres i les seves lògiques acumulatives intentaran menjar-se tot el pastís. A qui li preocupa la producció local, la llengua pròpia?

Pèrdua o purificació? No tot serà blanc o negre, com plantejava Artaud en comparar el teatre i la pesta. Atresorem aprenentatges d'altres crisis però ens falta encara perspectiva per saber si avancem o reculem. Intuïm que no tot anirà bé, encara que se'ns reiteri de forma naïf el contrari. En el moment de seure a rumiar, hem volgut plantejar un número farcit de veus i mirades que ens ajudin a copsar on som ara mateix i cap a on anem. Perquè els canvis que han d'arribar ens agafin informats i connectats els uns amb els altres, sigui en persona, en pantalla o a través del paper de la revista. ●

No oblidis.

CANTALLOPS

No oblidis.

Si oblidem la història,
es tornarà a repetir.
Al bosc i en zones
properes, recorda-ho:
no hi llencis burilles
ni deixalles, no hi
encenguis coets,
no hi deixis restes de
treballs forestals i
no hi facis barbacoes.

#ElFocNoSoblida

**Contra els
incendis forestals,
cap foguera,
cap cigarreta,
cap descuit.**

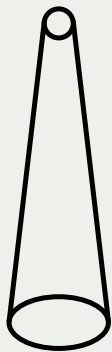
Diputació
Barcelona

Generalitat
de Catalunya

7,5 Milions
de futurs

ARTS ESCÈNIQUES

NOTÍCIES

Carme Portaceli *David Ruano*

Carme Portaceli dirigirà el TNC

Després de 24 anys, serà la **primera dona** al capdavant del Teatre Nacional de Catalunya.

La directora de teatre valenciana Carme Portaceli s'incorporarà a l'equipament l'1 de setembre per començar a elaborar la temporada 2021-2022 i prendrà oficialment el **relleu a Xavier Albertí el 3 de juliol de 2021**.

Portaceli dirigirà el TNC les properes **sis temporades** (no prorrogables) amb l'objectiu de convertir-lo en un referent de les arts escèniques del sud d'Europa.

La comissió de valoració ha destacat la seva trajectòria professional i la capacitat per elaborar una programació d'alta qualitat responent, alhora, a les línies estratègiques del teatre. A més, compta amb experiència en la direcció de grans equipaments –com el Teatro Español de Madrid, entre el 2016 i el 2019– i coneix bé la casa, ja que hi ha dirigit diversos espectacles.

Festival Cruïlla, edició adaptada

El festival enceta l'anomenada "edició XXS" en diferents espais de la ciutat i amb més de 200 artistes programats. A més de la música, aquest any inclou espectacles d'arts escèniques: teatre, dansa, monòlegs, circ i més. Alguns dels imprescindibles són Les Impuxibles; Miquel Barcelona; **Les dones sàvies**, amb Enric Cambay i Ricard Farré, o **Barbes de balena**, d'Anna Maria Ricart i direcció de Mònica Bofill.

Cruïlla: Barbes de balena *Núria Gàmitz*

Anna Sahun, 46è Premi Margarida Xirgu

L'actriu Anna Sahun és la guanyadora del 46è Premi de Teatre Memorial Margarida Xirgu per la seva interpretació a **Justícia**, de Guillem Clua. Malgrat la pandèmia, l'Agrupació Dramàtica de Barcelona (ADB) i l'Ajuntament de Molins de Rei han volgut mantenir el guardó "com a acte de resistència davant d'una situació que ha afectat i afectarà tant el teatre" i, alhora, com a "vetlladors de la memòria d'una actriu, la **Margarida Xirgu**, símbol de lluita i de llibertat del teatre". L'acte de lliurament de la distinció es va celebrar al vestíbul del Mercat de les Flors dilluns 13 de juliol.

Anna Sahun a Nenes i nens *La Villarroel*

LLIBRES

'Teatre trans i altres textos no normatius', de Marc Rosich.

Comanegra, 160 pàgines.

Limbo, A mí no me escribió Tennessee Williams (porque no me conocía), De tritons i sirenes i Ocaña, reina de las Ramblas. Amb aquests títols, Marc Rosich dona veu des del teatre a persones amb realitats que no encaixen en el model heteronormatiu. El pròleg i l'epíleg estan signats per dos escriptors i activistes LGBTBI: Isaias Fanlo i Sebastià Portell, respectivament.

'Teatro experimental y cambio de milenio. Euskadi como reflejo. Genealogías, contextos y procesos', de Raket Marín Ezpeleta.

Universidad del País Vasco, 324 pàgines.

Un assaig que analitza el teatre experimental entre el 1986 i el 2010 en la comunitat basca a través de les trajectòries de dues companyies paradigmàtiques en aquest context, Legaleón-t i Fábrica de Teatro Imaginario/Antzerkiola Imaginarioa. Un reflex de l'evolució i la pugna entre els valors moderns i postmoderns en l'art occidental contemporani.

'El texto infinito', de Pablo Messiez.

Continta me tienes, 104 pàgines.

Després de textos com *Las canciones* o *El temps que estiguem junts*, el creador Pablo Messiez publica aquest cop un viatge més poètic que teatral. En ell hi aboca pensaments sobre el seu propi procés creatiu, el pas del temps i el significat de les paraules. Un exercici d'escriptura ininterrompuda que ens convida a reflexionar sobre els límits del cos, el llenguatge i la vida.

INICIATIVES DIFERENTS

Terrats: Joan Vázquez a *Coplas por Ocaña* Joan Gastó

Terrats en cultura

A l'agost tornen les vetllades als terrats de l'associació Coincidències, que des de 2013 organitza activitats en aquests espais emblemàtics. La nova programació s'estendrà fins a l'octubre a Barcelona i l'Hospitalet i inclourà, entre d'altres, el teatre de Sixto Paz (*Les coses excepcionals*); l'espectacle de dansa de Miquel Barcelona, Helena Gispert i Oriol Mula (*roges*); el flamenc de Belén Maya i Fernando L. Parra (*¿Y después?*) i el cabaret de Marc Rosich, Joan Vázquez i Marc Sambola (*Coplas por Ocaña*).

TeatreZoom

L'associació de crítics Recomana s'uneix al Club de Cultura TRESO i a Adetca per presentar un nou cicle de videotrobades entre públic i artistes amb una proposta escènica en carterà i membres de la crítica especialitzada. Les sessions es fan els dijous a les 18 h i comptaran, entre d'altres, amb **Mario Gas**, **Sol Picó**, **Llàtzer Garcia**, **Joan Pera** o **Denise Duncan**. Les entrades tenen un preu de 5 euros (3 per als socis del TRESO) i permeten un 20% de descompte per accedir a l'espectacle quan s'estreni. A més, la iniciativa busca ser solidària, ja que els beneficis es destinaran a noves sessions que impulsin l'escena més emergent. ●

Joan Yago

@joanyago, 12 juny

Potser que els que fem teatre deixem una mica de teatre per als que no fan teatre, no?

AUDIOVISUAL

Desplazados

NOTÍCIES

Els Gaudí obren convocatòria ampliant bases i amb la gala a l'aire

Fins al 6 d'octubre a les 14 h, totes les produccions catalanes **estrenades a sales** durant el 2020 (amb una permanència en pantalla de –com a mínim– 7 dies no consecutius) i, de forma excepcional aquesta tretzena edició, també les **estrenades a canals de televisió i catàlegs de programes operants a Catalunya** entre el 14 de març i el 31 d'agost, poden inscriure's telemàticament als Premis Gaudí a través del web de l'Acadèmia del Cinema Català.

La convocatòria està oberta a **llargmetratges de ficció, documentals i d'animació** participats en un mínim del 20% per una productora domiciliada a Catalunya i que acrediten sis punts de talent català, segons els criteris recollits a les bases.

Pel que fa als **curtmetratges**, poden optar-hi tots els curts qualificats entre l'1 d'abril de 2019 i el 30 de setembre de 2020 que no s'hagin presentat a l'anterior edició dels premis. Una comissió seleccionarà un màxim de 15 candidats. Finalment, entre les **pel·lícules europees** estrenades a Catalunya entre el 26 d'octubre de 2019 i el 23 d'octubre de 2020, una comissió escollirà les sis candidates a la categoria, que passaran a la primera ronda de votacions.

Davant la incertesa en l'evolució de la pandèmia, la **data de la gala** es manté oberta a partir del 23 de gener de 2021.

Tuit destacat

Isona Passola
@isonapassola, 27 juny

Anar al cinema ara és estar protegit de la calor, de la bestioleta. Mesures de seguretat com enlloc i les pel·lis finalment en gran pantalla!

LES SÈRIES QUE ARRIBEN

'Stateless' (*Desplazados*) Netflix

Fa uns mesos, **Cate Blanchett** va produir i protagonitzar *Mrs. America* (HBO) en el paper de Phyllis Schlafly, activista conservadora que es va oposar al feminisme durant l'onada dels setanta. Ara, l'actriu repeteix aventura amb una nova minisèrie sobre quatre vides que s'encreuen en un centre de detecció d'immigrants australià. Casualtat o no, comparteix repartiment amb **Yvonne Strahovsky**, coneguda pel seu paper de Serena a la distòpica *The Handmaid's Tale* (HBO), personatge inspirat en Schlafly. El resultat, d'entrada prometedori, el veurem a partir del 8 de juliol.

El Colapso

Por H o por B

'L'effondrement' (*El Colapso*) Filmin

Sèrie francesa que parteix d'un col·lapse absolut del sistema del qual desconeixem l'origen. Cadascun dels vuit capítols independents, gravats en una única seqüència i a temps real, ens porta a una història amb diferents personatges i espais que comparteixen la fugida i la desesperació per intentar sobreviure a mesura que passen els dies. I tot això en una atmosfera tensa i absorbent. Signen la sèrie el col·lectiu **Les Parasites**, format pels joves cineastes **Guillaume Desjardins**, **Jérémy Bernard** i **Bastien Ughetto**. La podrem veure a partir del 14 de juliol.

'Por H o por B' HBO España

Hache (Marta Martín) i Belén (Saida Benzal), les protagonistes del curtmetratge *Pipas*, nominat als Goya el 2014, estrenen la seva pròpia sèrie. La directora Manuela Moreno estén així la història d'aquestes amigues de Parla que es troben al barri madrileny de Malasaña, on volen començar de zero. Una comèdia sobre l'amistat que compta amb noms com Brays Efe (*Paquita Salas*) i Itziar Castro (*Vis a Vis*), i que s'estrenarà el 22 de juliol. ●

Tuit
destacat

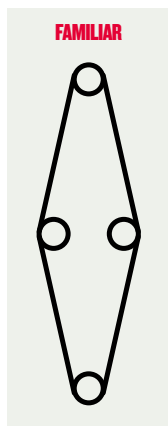
Filmoteca Catalunya

@filmotecacat, 17 juny

Les mesures preventives de la Nova Normalitat segons el Repositori de la Filmoteca

repositori.filmoteca.cat

Elaborat per
EscenaFamiliar.cat

I MALGRAT TOT, LA CULTURA ES MOU

Semblava que no arribaria mai, però després d'algunes vacil·lacions, de reajustaments de protocols i d'experiments diversos, el mes de juliol comença amb una activitat considerable pel que fa a les arts escèniques. Les companyies d'espectacles infantils i familiars han patit enormement, com una gran part de la societat, però van ser pioneres en el plantejament de propostes per poder tornar al més aviat possible als escenaris. El primer espectacle en viu amb públic a platea va ser a Corbins i el va protagonitzar **Festuc Teatre**. Posteriorment, a poc a poc, s'anaven confirmant celebracions de festivals —també les suspensions d'algun altres— i d'actuacions puntuals, fins al punt que a principis de juliol ja n'hi havia programats més de 200 arreu del país. Nosaltres us en proposem una petita tria.

Pesca l'estiu a Sant Feliu de Pallerols

Sant Feliu de Pallerols (Garrotxa) és una d'aquestes localitats valentes que també entenen que la cultura no pot estar aturada i ha decidit dur endavant el cicle "Pesca l'estiu", que barreja espectacles per a adults i familiars i que se celebra del 3 de juliol al 22 d'agost. Dins aquest cicle hi actuaran Txema Màgic, que presentarà **The Postcard** (11 de juliol); l'Anna Confetti i les seves amigues, que passejaran la seva peculiar i gegantina cadira d'**A la fresca** (25 de juliol); la Cia. de teatre Anna Roca, que presentarà als Arbres d'en Casals **El secret de la Nanna** (15 d'agost), i tancarà el cicle el pallasso Marcel Gros amb **La gran A...ventura** (22 d'agost). Els aforaments seran d'un centenar de persones, les entrades costaran 3 euros i s'hauran d'adquirir de manera anticipada.

La nova mostra de circ, Circdanya

Ha nascut a la Cerdanya una nova proposta de circ, impulsada per l'Ajuntament de Prats i Sansor i la companyia del gènere Improvistos: Circdanya Festival. El primer festival de circ dels Pirineus se celebrarà els dies 1 i 2 d'agost, l'accés als espectacles és lliure, amb l'aforament controlat, i la qualitat del cartell és indubtable. La primera jornada la protagonitzaran el **Professor Karoli, Circo Los** i els **Improvistos Krusty Show**, mentre que a la segona el pes el portaran **Festuc Teatre, Pessic de Circ, JAM** i **Los Barlou**. Cap a Prats i Sansor hi falta gent! Per consultar tota la programació d'arts escèniques familiars entreu a escenafamiliar.cat.

JAM

Rubí manté la programació familiar a l'estiu

La persistència de la Companyia La Tal, promotora del festival Teatre Sense Teatre de Rubí –suspès durant el confinament–, i el coratge de l'ajuntament de la localitat en avenir-se a trobar una alternativa, han permès que tots els dissabtes de juliol i agost hi hagi programació d'arts escèniques familiars a la localitat vallesana, dins el cicle EnvelARTs, que combina la música (divendres) el teatre (dissabte, 22h) i el cinema a la fresca (diumenge). A més, el consistori ha determinat que les entrades siguin gratuïtes –prèvia reserva– i que cada cap de setmana es farà en un barri diferent de la ciutat. Són en total 8 espectacles familiars: *Somnis de sorra*, de **Borja Ytuquepintas** (11/7); *Be God Is*, d'**Espai Dual** (18/7); *La gallina dels ous d'or*, de **Zum-Zum Teatre** (25/7); *Babo Royal*, de **Ganso&Cia** (1/8); *Set Up*, de **Los Barlou** (8/8); *Quan no tocàvem de peus a terra*, de **Circ Pistolet** (15/8); *Antipasti*, d'**El que ma queda teatre** (22/8) i *The Incredible Box*, de **Cia. La Tal** (29/8). Jordi Magdaleno (La Tal), responsable de la programació, explica que el criteri a l'hora de fer el cartell ha estat que els espectacles fossin molt familiars, per a tots els públics i que es compliran tots els protocols necessaris de

The incredible box (Cia. La Tal)

Borja Ytuquepintas

seguretat sanitària. Les entrades es poden reservar al web teatrelasalarubi.koobin.cat, tot i que en cada barri hi haurà un punt d'informació i suport per fer la reserva allà mateix. Algunes de les companyies s'han pogut recuperar del cartell previst del festival d'arts de carrer Teatre Sense Teatre, però d'altres no ho han pogut fer i es treballa per trobar-los una nova data. ●

Teatre i fet digital

Marisol López

En els darrers mesos hem viscut una experiència que mai havíem imaginat, que ens semblava una història exagerada quan la vàiem a les pel·lícules de ciència ficció. Ni tan sols quan llegíem les notícies de la Xina vam pensar que algun dia nosaltres seríem protagonistes d'aquestes mateixes circumstàncies.

Una de les conseqüències del confinament ha estat l'arribada en tromba i amb urgència a molts moments de la nostra vida del fet digital. Hem viscut a través d'una pantalla les reunions de feina, les participacions a fires i congressos, l'assistència a conferències, la presència a classes, la docència, les trobades familiars i amb amics, els aniversaris i les festes. Gent que mai havia participat a una videoconferència pot ara fer una comparativa entre Zoom i Meet, entre Jitsi i Teams. Hem vist cases, criatures jugant, gats trepitjant teclats i gossos demanant sortir. Hem viscut la vida en una pantalla.

Les arts escèniques no han estat alienes a aquesta situació. S'ha aturat l'activitat cultural en viu en un moment en què érem en un estat de desorientació i quan la cultura més ens podia ajudar. Durant els moments més

Existeix el teatre fora de les sales, sense compartir el batec de la resta d'espectadors?

durs de la pandèmia ens vam aferrar a la música, a la literatura, al cinema, al teatre. Van sorgir iniciatives interessants de microdramatúrgies per xarxes. Vam poder veure monòlegs i diàlegs i solos de dansa per Instagram, peces en vídeo que ens transportaven a les emocions viscudes al teatre.

I també va arribar la polèmica. És això teatre? Existeix el teatre fora de les sales, en solitud, a casa, sense compartir l'alè dels actors, el batec de la resta d'espectadors?

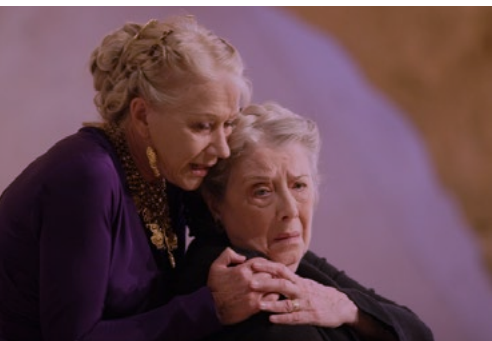
Potser l'error de base és confrontar l'*online* i el viu. Deixem-ho clar: el teatre ha nascut per als escenaris i perquè el públic el visqui en directe. Però altres solucions i altres formats poden ajudar-lo a arribar a llocs, situacions, moments i col·lectius que no poden gaudir d'aquesta experiència primera i fonamental. Anar al Kursaal, al Teatre Lliure, a la Flyhard és irreplicable. Però no sempre s'hi pot anar, no sempre hi ha entrades, no tothom s'hi pot desplaçar: d'Amposta a La Planeta el camí és llarg.

Això fa anys que ho van entendre la gent del National Theatre de Londres. Des de 2009 emeten algunes de les seves obres en *streaming* a sales d'arreu del món. I així hem pogut veure a Barcelona Helen Mirren fent de Fedra, Ian McKellen com el rei Lear, Benedict Cumberbatch fent de Hamlet. Un luxe impossible si no pots traslladar-te a la capital britànica (i trobar-ne entrades!).

Aquests dies una directora teatral em comentava que en el teatre enregistrat, els espectadors no som els amos de la nostra mirada. El realitzador ens la dirigeix i ens la mediatitza, com es fa al cinema. I és cert, no veiem només pels nostres ulls sinó pel filtre d'algué que decideix on hem de mirar. Tot i així, aquesta experiència (altra, diferent) ens permet gaudir d'una creació que potser per a nosaltres seria impossible viure.

La tecnologia i el món digital poden ajudar i enriquir les creacions escèniques i no n'hem de tenir por que en desvirtuïn el llenguatge creatiu. No hem de posar-los en bandes contraposades i fer-los lluitar. Que col·laborin, que es retroalimentin i que aprenguin a extreure el millor de la seva relació. La barreja ens pot portar a descobrir altres formes de fer, de narrar i de transmetre l'emoció teatral. ●

Helen Mirren a *Phèdre*
Catherine Ashmore

Una indústria de brots verds

Àlex Montoya

Sis dies corrents

Un 76% de professionals de l'audiovisual català viu sense cap estabilitat contractual

En un lloable intent per mantenir viu el seu impacte al calendari cinematogràfic, trasbalsat per culpa del maleït virus, el Festival de Cannes anunciava fa unes setmanes la que havia de ser la seva programació de l'edició 2020. L'autoanomenat "segell Cannes" havia de donar suport, així, a les pel·lícules inicialment escollides, i de projecció i glòria frustrades. I entre aquestes destaquen dues produccions catalanes: per un costat, *Josep*, coproducció amb França, dirigida pel prestigiós mestre de la vinyeta Aurel, film d'animació que explica la vida de l'escenògraf anti-franquista i exiliat Josep Bartolí. Per un altre, el curtmetratge *Forastera*, de Lucía Aleñar, rebia el "Segell de la Setmana de la Crítica". Són dos dels encoratjadors brots verds que apareixen cada any i que aixequen els ànims d'una producció audiovisual catalana que viu permanentment instal·lada en la bipolaritat: el talent no deixa d'aparèixer i el reconeixement nacional i internacional no s'atura, però les paraules *incertesa* i *crisi* no marxen ni amb aigua calenta.

Un mes després que el Govern espanyol decretés l'estat d'alarma, l'Acadèmia del Cinema Català concretava els primers i devastadors efectes que la pandèmia coronavírica provocava en una indústria que viu a la corda fluixa: una cinquantena de rodatges aturats, una desena d'estrenes posposades (o que han acabat apostant per les plataformes, com *Ofrenda a la tormenta*), centenars de milers d'euros de pèrdues diàries en sales de cinema, un 76% de professionals sense cap estabilitat contractual. Fets que remataven una situació ja complicada de mena. "La patacada és tremenda", deia Isona Passola, la presidenta de l'Acadèmia. La fragilitat del sector, més fràgil que mai.

Però tornem als brots verds: en ple confinament han estat espectaculars les dades de públic de les edicions *online* de dos dels millors festivals creats i fets a Catalunya, el D'A i el DOCS Barcelona, reconvertits mentre una desena d'altres festivals canviaven de data. Més dades per l'esperança: pel·lícules tan prometedores com *Sis dies corrents*, de Neus Ballús, o *Chavalas*, de la debutant Carol Rodríguez Colás, fa dies que han tornat a la feina, amb mascaretes, desinfectants i mantenint les distàncies (i adaptant determinats elements del guió a la nova realitat... curiositat: a *Chavalas*, les escenes de sexe s'hauran de suggerir abans que mostrar i, de fet, un inevitable petó d'una de les protagonistes li haurà de donar a un amic de confiança reconvertit en figurant, en lloc de fer-li a l'extra inicialment previst). Una desena de projectes, cinematogràfics i televisius, fan o faran el mateix. I, tornant a Cannes, el seu mercat veurà com una vintena de títols produïts a Catalunya (alguns d'ells encara en fase de postproducció) buscaran distribució internacional.

Així les coses, si els rebrotos no ho eviten, i malgrat que la indústria de l'audiovisual català segueixi vivint sense xarxa de seguretat, un grapat de noms propis animaran els mesos vinents i seguiran demostrant aquella bipolaritat abans comentada: entre d'altres, cineastes contrastats com Cesc Gay (amb *Sentimental*) i Lluís Danés (amb *La vampira de Barcelona*), o debutants com, anoteu i subratlleu aquests dos noms, Clara Roquet (amb *Libertad*) i Pilar Palomeras (amb *Las niñas*), continuaran fent evident que el problema del cinema català no té res a veure ni amb la qualitat ni amb el talent. ●

Assedegats, de La Perla 29 Anna Novell

Perspectives]

NOUS ESCENARIS DESPRÉS DE LA PANDÈMIA

per José Carlos Sorribes

Què i com. Dues preguntes, dues incògnites que va provocar l'arribada del virus, com una plaga bíblica, que va buidar les platees i va deixar en una situació límit l'ecosistema teatral català, ja de per si molt precari. Costa trobar respostes clares sobre com serà l'inici del pròxim curs.

El cop ha estat tan gran que només aixecar-se de nou es pot entendre com una petita victòria. Juliol ha obert una aixeta a l'esperança amb la celebració del Grec, en una decisió que gairebé cal veure com una part més de la campanya pública "Ens en sortirem", com una decidida voluntat de tornar a la normalitat en la mesura del possible. Hem

volgut polsar l'opinió de tres veus d'aquest ecosistema teatral tan malparat per parlar sobre el què i el com del teatre que ens espera després d'un tenebrós quadrimestre.

Així, Toni Casares, el director de la Sala Beckett, una de les primeres a obrir, ens recorda primer l'efecte devastador de la covid-19. "La gent de teatre ens hem

sentit especialment 'tocats' per aquesta crisi sanitària. Les mesures de prevenció i control del risc són, d'entrada, la cosa més antiteatral que puguem imaginar." I considera que el perllongat confinament també "ens ha portat a reflexionar sobre què fem, per què ho fem i, sobretot, per què ho trobem tant a faltar". Enyorar un art com el teatre, que defineix com "un espai de llibertat únic i també sagrat: un ritual col·lectiu i codificat de respecte i comunió cap a l'essència de la condició humana".

Casares, però, apunta una visió crítica sorgida arran del drama que ha suposat el coronavirus, que va més enllà d'aquest temps de reclusió. "L'art i el teatre, en particular, són un mirall valent de la nostra condició? O és un tul difuminat, un xarop que serveix només de consol i medicina per a una existència covarda, avorrida i conformista?"

LA NECESSITAT DEL TEATRE

A aquest conformisme també es refereix el director Ferran Utzet per les circumstàncies viscudes en aquest temps de reclusió forçada. "Haver estat aturats tant de temps és un desastre, pel que no es fa i pel que revela del paper del teatre al nostre entorn. Calia intentar mantenir-se vius, i no simplement desaparèixer." Utzet lamenta que no es busquessin fórmules perquè "el teatre es fes necessari", per transmetre aquesta percepció.

De la mateixa manera es mostra escèptic sobre el futur immediat. "És difícil de preveure, però no crec que canviï gaire. A mesura que passi el temps l'impacte del coronavirus s'anirà reduint i no veig tampoc ficcions relacionades amb el confinament." El seu diagnòstic és inquietant pel que fa a l'afectació estructural del sistema teatral català: "Em fa por un aprimament d'un sector que ja és molt desigual, i a mitjà termini pot baixar la producció. El teatre pot agafar el camí de l'òpera, amb grans muntatges, cosa que deixarà fora de joc les propostes mitjanes o petites. Són urgents gestos molt decidits de les polítiques públiques perquè això no passi." Insisteix que cal ser "més localista que mai, perquè el sector està molt fotut".

Utzet ja ha experimentat el teatre post-covid-19 en un taller que ha dirigit a l'escola Eòlia. "Hem assajat amb mascaretes, cosa que pot sorprendre, però també les portem a la vida quotidiana quan anem al supermercat. Estic convençut que no passarà amb els actors professionals. La mascareta és un element pertorbador, i no només per a l'actor, també im-

“LA MASCARETA ÉS UN ELEMENT PERTORBADOR, EN L'ACTOR I TAMBÉ EN ELS ESPECTADORS”

La morta de Pompeu Crehuet, primera obra de la Sala Beckett Sala Beckett

pacta veure els espectadors... amb la cara mig tapada." La mirada d'Utzet guanya llum quan es refereix a "l'energia especial, a les moltes ganes que tenim de tornar a fer coses", i en aquest sentit es postula a favor que el teatre surti fora de les sales i arribi a ocupar l'espai públic. "El recolliment forçat que hem viscut així ho fa necessari, no podem confinar el teatre."

NOVES PANTALLES

Les noves fórmules ja les ha començat a implantar la productora La Perla 29 amb la urgència de l'estrena d'*Assedegats*, recuperat després de la seva suspensió per la pandèmia. La gerent de la companyia, **Bet Orfila**, ho viu com una prova pilot a causa de l'adaptació obligada als protocols de prevenció. Són les qüestions relatives al distanciament que ocasionen que un espectacle concebut per a un aforament de 239 espectadors es vegi reduït a un 66% d'aquesta xifra. "Hi ha zones amb hidrogels i donem mascareta a qui no la porti. Obrim la sala 30 minuts abans del que és habitual per a un accés esglaonat", explica Orfila com a exemple.

El que sí que han experimentat ja són canvis en la concepció i la presentació de l'espectacle. "El vídeo estarà més present ara que si haguéssim estrenat a l'abril, amb un càmera en l'espai escènic amb la idea de filmar primers plans." I és que la disposició del públic en tres grades fa que pugui quedar allunyat dels intèrprets. L'experimentació audiovisual no acaba aquí. *Assedegats* arribarà en directe per *streaming*, a partir d'una realització amb cinc càmeres fixes, a Manacor, L'Atlàntida de Vic i l'Auditori de Granollers. També ho farà, en aquesta ocupació de l'espai públic que ja defensava Utzet, durant dues funcions als jardins adjacents a la sala de la Biblioteca de Catalunya on es representa l'obra. "Cal donar-li més opcions a l'espectador", subratlla Orfila.

La responsable de La Perla considera, en aquest sentit, que la tecnologia augmentarà el seu paper en les provatures d'aquestes noves fórmules d'exhibició, i afegeix que una altra conseqüència de l'etapa que s'obre és que en "el camp de les dramatúrgies sí que hi pot haver terreny per a una explosió important".

Punt de no retorn Eòlia

Salvavides

El teatre veu amb temor l'horitzó de l'escenari post-covid-19. Es busquen fórmules que intentaran exercir de salvavides. No és tan sols què es farà i com es presentarà, sinó de quina manera es pot contribuir a tenir un teixit teatral al més variat possible i que doni aixopluc a grans, mitjans i petits. Perquè només d'aquesta varietat sortirà una oferta que vagi de propostes *mainstream* a l'experimentació més arriscada, sempre necessària. Un teatre, en definitiva, concebut com un espai de llibertat únic, com subratlla Toni Casares, en què hi hagi lloc per a tots els creadors, com demana Ferran Utzet, i en el qual es donin més opcions d'exhibició al públic, com proposa Bet Orfila. ●

ENTREACTE

Revista d'arts escèniques
i audiovisuals

**Edició en paper i també
a l'iQuiosc**

Subscriu-t'hi per donar suport
a l'escena, l'audiovisual
i la cultura en català

Associació d'Actors
i Directors Professionals
de Catalunya

www.entreacte.cat

TELÓ OBERT, MASCARETA POSADA

per Alba Cuenca

“Molts de vosaltres ens esteu preguntant per la ‘nova normalitat’ i per les mesures de seguretat del #GrecFestival! En aquest link t’ho expliquem tot i en aquesta foto podeu veure com estaran disposades les cadires del Teatre Grec.” Aquest tuit del perfil oficial del Festival Grec arribava dies després del col·lapse del seu web a causa de l’alta demanda d’entrades. Això ens demostra dues coses: que el públic té ganes de tornar i que l’ombra del contagi continua latent. La fotografia del lloc deixa un gust agridolç: està preparat per engegar motors però alhora manté només un de cada tres seients separats entre si.

Els teatres de la nova normalitat estan en procés de reinvençió i comencem a veure’n els primers prototips, un assaig del que serà la temporada de tardor. A poc a poc i enmig de la incertesa, cada espai va preparant-se per reobrir amb molta consciència de la fragilitat de la situació, susceptible de canviar en qualsevol moment. A la celebració d’un Festival Grec al juliol concentrat principalment a Montjuïc s’hi sumen altres sales com la Beckett, la Biblioteca de Catalunya, el Teatre Victòria (dins el Cruïlla XXS) o fins i tot teatres de petit format com la Gleva, l’Aquitània Teatre o La Puntual.

Algunes de les sales que obriran les portes al juliol han fet públics els seus propis protocols. En general, les mesures no són gaire

diferents de les que es fan servir en qualsevol altre establiment. Les dues recomanacions principals són el manteniment de la distància interpersonal i l’ús de mascareta, especialment quan la primera no sigui possible. Per impedir les aglomeracions, s’aconsella arribar a l’espai amb una antelació d’entre 15 i 30 minuts per a l’entrada i tenir paciència a la sortida, ja que tant l’una com l’altra es faran per torns. El Teatre Grec, que en ser a l’aire lliure és el que més públic té –800 butaques–, **ha establert un ordre** en funció de les zones de platea assignades, repartides en franges de 10 minuts.

En principi, les sales reduiran l’aforament. En el cas del Lliure o el Victòria, de moment a un terç, encara que les últimes normatives ♥

de la Generalitat des del 25 de juny permetrien ampliar-lo. Al **TNC**, els seients són molt limitats per la mateixa naturalesa dels espectacles que es presenten durant el festival. En alguns teatres (Grec o Lliure), hi ha dos seients de separació entre cada persona assistent. En d'altres, com la **Beckett** o la **Biblioteca de Catalunya**, es podran mantenir junts els grups de compra o convivència. En el primer cas, de moment les entrades que s'estan venent no són numerades i es preveu que els espectadors ocupin els llocs per ordre d'arribada, deixant els corresponents seients buits. Amb tot, asseguren que encara estan estudiant la millor fórmula per defugir acumulacions de gent. A les funcions de la Perla 29 a la Biblioteca les entrades sí que són numerades i els seients contigus al grup es bloquegen automàticament després de la compra. Així doncs, l'aforament s'anirà modificant en funció de la demanda: si hi ha grups grans aquests es mantindran junts i es bloquejaran menys butaques, mentre que si hi ha molts grups petits es necessitaran més espais buits.

ADEU ALS PROGRAMES DE MÀ

Una altra mesura important consisteix a esquivar al màxim el contacte, també a través dels objectes. Amb aquesta finalitat queden prohibits els programes de mà, que es podran consultar via *online*. També es recomana portar les entrades al mòbil i, pel que fa

a la compra d'aquestes, es prioritza la venda *online*. Si no obstant això la transacció es fa presencialment a les taquilles, es demana prioritzar el pagament amb targeta. També hi haurà un major control de les persones que accedeixen al teatre, tant a les funcions com als assajos o a qualsevol altra activitat. Així, si es detecta un cas de covid-19, es podrà avisar ràpidament totes les persones que podrien haver-se contagiat.

Pel que fa als elements de seguretat, en tots els teatres hi haurà dispensadors de gel hidroalcohòlic i un augment de la freqüència de neteja i desinfecció. Els **protocols del Lliure** i **del TNC** estableixen una major ventilació i la neteja dels espais abans i després de les funcions. En general hi haurà també una àmplia senyalització de les mesures i recordatoris a través del sistema de megafonia. Alguns serveis com el guarda-roba queden tancats o, en el cas de l'ascensor, limitat als casos indispensables. Els bars de sales com la Beckett o la Biblioteca de Catalunya continuaran oberts, mentre que el del Grec estarà limitat a la prefunció.

Però la mesura a la qual més s'apela és la de la responsabilitat individual. Complir les mesures sempre que sigui possible, evitar les aglomeracions i quedar-se a casa si es pateix algun símptoma compatible amb la malaltia. Cuidar els altres i cuidar-se un mateix és la millor manera de recuperar els actes col·lectius amb totes les garanties. ●

Protocol covid al Teatre Lliure Teatre Lliure

Rodatge del curt Fase 5

EL DELICAT ESTAT DE SALUT DE LA INDÚSTRIA AUDIOVISUAL CATALANA

per Marc Serena

Durant els mesos de confinament s'ha disparat el consum de productes audiovisuals i les grans plataformes nord-americanes n'han estat les més beneficiades. En unes setmanes s'han accelerat les tendències dels últims anys, com la presència cada vegada més esquifida del català a la televisió, el cinema, el doblatge i la subtitulació. La presidenta de l'Acadèmia, Isona Passola, ja va advertir en el discurs d'aquest any dels Premis Gaudí que el moment actual és "el pitjor" de la història recent "en el rodatge de pel·lícules i sèries". Com canviar de rumb?

En els darrers Premis Gaudí van competir 29 llargmetratges de ficció. La xifra és una mica inferior a la de l'any passat, tot i que el que preocupa al sector sempre és una altra dada:

la tendència a fer pel·lícules amb pressupostos cada vegada més petits. Si la mitjana a Europa és de 3 milions d'euros, a Catalunya n'hi ha poques que superin el milió. ♥

En un món en què les pel·lícules poden viatjar més que mai, el cinema fet des de Catalunya és poc ambiciós a nivell internacional. La situació econòmica condiona molt la producció i hi ha gèneres que sobreviuen gràcies a la passió col·lectiva, com el documental. Llàstima que justament les pel·lícules de no-ficció rebin un tracte menor als **Premis Gaudí**. Si bé totes les cintes de ficció són votades pels acadèmics, els documentals han de passar el filtre previ.

A nivell internacional, les grans beneficiades per la pandèmia han tornat a ser les grans fortunes. L'exemple més evident és l'home més ric del món, Jeff Bezos, responsable d'Amazon. Des de principis d'any ha engrossit la seva fortuna en 35.000 milions de dòlars. La seva plataforma de continguts, Amazon Prime, ja disposa de tres vegades més pel·lícules que Netflix.

L'acaparament és també una lògica habitual del cinema espanyol. Enrique Cerezo és

des del 2003 el president de l'Atlètic de Madrid, i també un dels homes rics d'Espanya. Posseeix un catàleg de 7.000 pel·lícules i ara fa dos anys va obrir la seva pròpia plataforma, FlixOlé. La seva pel·lícula *Historias de nuestro cine* va ser nominada en els darrers Premis Goya. El sistema de vots dels acadèmics va tornar a ser gestionat per l'entitat EGEDA, que ell mateix presideix.

SUBVENCIONS I AJUDES

Malgrat la gravetat dels diversos indicadors i la tendència a la concentració, existeix la percepció que la gent que treballa al món audiovisual està especialment subvencionada. Ho desmenteix **Carles Valdés**, de la productora Vimema. Després d'un temps creant campanyes publicitàries de gran èxit viral, ha dirigit el seu primer curt. Es diu *Fase 5* i s'estrenarà al setembre.

“La majoria d'ajudes em creen impotència”, explica. “Nosaltres som una productora petita, i aconseguir aquestes ajudes és un laberint. O contracto algú que s'hi dediqui o em trobo que demanen una documentació que ja no sé per on començar. Són procediments prehistòrics. A la gent creativa no ens ho posen gens fàcil.”

“LA MAJORIA D'AJUDES CREEN IMPOTÈNCIA, PER A UNA PRODUCTORA PETITA ACONSEGUIR-LES ÉS UN LABERINT”

Rodatge de *La mort de Guillem* de Carlos Marqués-Marcet Sara Bort

En el seu cas, ha decidit autoproduir-se sense haver d'esperar a ningú. Havien de rodar a l'abril i va acabar sent al juny. Calcula que el sobrecost motivat pel coronavirus és del 25%. Van haver de canviar la localització, els desplaçaments, els allotjaments, fer testos, material de protecció, tenir en compte la traçabilitat de materials...

“Hi havia diverses normatives. Les vam estudiar totes i vam pensar en la salut de tothom”, explica Valdés. Els movia la il·lusió de rodar un curtmetratge. Un format que, a hores d'ara, no té un mercat real. Ara també prepara el seu primer llarg.

ELS FIGURANTS?

Els rodatges han estat la part més afectada durant l'estat d'alarma. Ho confirma **Montze Meera**. Des que el 2004 va acabar la carrera d'Art Dramàtic a Bilbao ha anat intercalant les feines d'interpretació amb d'altres que li han permès sobreviure. En ple estat d'alarma va estar rodant com a figurant per a la sèrie *Hache*, de Netflix, al Parc Audiovisual de Terrassa.

“Es roda menys, però més hores”, explica. “Sempre tenim una persona de recursos humans pendent que tothom porti mascare-

“ES RODA MENYS, PERÒ MÉS HORES, I SEMPRE TENIM UNA PERSONA DE RECURSOS HUMANS PENDENT QUE TOTHOM PORTI MASCARETA”

ta. Tot s'ha complicat.” La percepció és que s'han alentit els processos i que s'han reduït les escenes on hi havia molta figuració.

“L'hora dels àpats es fa estranya. A les taules només podem ser-hi dues persones. Ens ho donen en un tàper. Hem de mantenir distàncies.” En el seu cas va poder començar a treballar després d'aportar una prova en què va donar negatiu.

“La part positiva és que hi ha molts càstings que ara són *online*. Això ens estalvia desplaçaments”, explica. La negativa, la precarietat. “Per demanar ajudes ens demanaven tenir un contracte que s'hagués cancel·lat. A nosaltres ens contracten d'un dia per l'altre. No ho podíem demostrar. Els que teníem estalvis ens els hem gastat. Però n'hi ha que no en tenien.”

LA NORMALITAT NO ERA TAN NORMAL

Hi ha qui creu que la sacsejada pot ser positiva. La realitzadora **Sally Fenaux** viu a Bar-

Marc Fàbregas

Montze Meera en el rodatge d'*Hache* de Netflix a Terrassa

Rodatge de *La innocència* Sophie Koehler

celona i porta cinc anys dirigint pel·lícules. S'ha acostumat a trobar el finançament a l'estranger. No se sent inclosa en la indústria audiovisual.

“El confinament ha estat dolent per als rodatges, però no per a la indústria. La gent ha vist moltes coses i demanarà continguts diferents”, explica Fenaux. “Si aquest canvi serveix per transformar una indústria injusta i parcial, em sembla fantàstic. Hem de sortir d'un *statu quo* que només funciona per a uns quants. Cal remoure els fonaments.”

Fenaux també valora haver tingut més temps per pensar. “Ha estat un bon moment per escriure. Som un **sector creatiu** i trobarem solucions creatives als entrebancs.”

Desitja que la situació viscuda serveixi per generar més empatia i consciència de comunitat. “Calen narratives que ens representin a totes”, explica Fenaux, que a banda de cineasta i guionista és també consultora de multiculturalitat per a l'audiovisual.

CATIFA VERMELLA AMB MASCARETA?

Entre tants festivals *online*, cancel·lacions i compromisos posposats, s'espera que el ritme es reprengui el setembre amb el Festival de Sant Sebastià i el de Sitges. Entremig ▼

“HA ESTAT UN BON MOMENT PER ESCRIURE. SOM UN SECTOR CREATIU I TROBAREM SOLUCIONS CREATIVES ALS ENTREBANCS”

Sally Fenaux Alice Brazziti

s'hi ha situat estratègicament el FIC-CAT, el Festival Internacional de Cinema en Català de la Costa Daurada, que se solia fer abans de l'estiu.

“Tenim moltes estrenes”, diu Antonio Barrero, el seu director. Entre la secció oficial de llargmetratges hi destaca *La mort de Guillem*, de Carlos Marqués-Marcet; *La innocència*, de Lucía Alemany, i *L'ofrena*, de Ventura Durall.

A Roda de Berà aposten per ser 100% presencials. Volen ser una petita llum d'esperança per a un sector tocat. “Molta gent se n'ha anat a Madrid, hi ha productores que han tancat, la indústria és gairebé nul·la. Ara mateix, buscar pel·lícules en català és com buscar una agulla en un paller. També amb els curtmetratges, ni tan sols els de l'ESCAC són en català”, diu Barrero.

Al FIC-CAT reben cada cop produccions de baix pressupost, i TV3 té un paper cada cop més escarrassit. “Hi ha talent, però no diners”, diu Barrero per resumir-ho. “El nostre país no ha tingut la cultura com a prioritat. Ens hauríem d'emmirallar amb França o en els països nòrdics.”

Entre les estrenes del FIC-CAT d'aquest setembre hi ha el documental *El cinema que no veiem*, de Marc Fàbregas, on una quinzena de professionals reflexionen sobre el cinema fet des dels marges. Fàbregas va ser un dels impulsors el 2015 d'una campanya per crear uns premis alternatius als Gaudí per reconèixer pel·lícules de baix pressupost. Ara ha dirigit aquest documental amb la intenció de demanar més suport per a la gent que comença. “I no em refereixo a la gent de 20 anys, jo vaig fer la primera pel·lícula als 40!”, diu Fàbregas.

“La situació és dura, no veig que pugui millorar a curt termini”, explica la directora Diana Toucedo, entrevistada al documental. “Ens cal una nova llei de l'audiovisual, més suport i un pla a llarg termini”, demana Jaume Ripoll, de Filmin.

Al documental, com en el sector, s'hi poden trobar dosis més o menys elevades d'optimisme. Però hi ha un sentiment ampli que s'ha vist confirmat per aquests mesos de confinament: la indústria audiovisual catalana necessita un bon replantejament. ●

S'HA CONFIRMAT DESPRÉS DEL CONFINAMENT: LA INDÚSTRIA AUDIOVISUAL CATALANA NECESITA UN BON REPLANTEJAMENT

Rodatge de *L'ofrena*

NOVES UNIONS EN EL MUNTATGE I EL DOBLATGE

Per denunciar la precarietat del sector hi ha dos àmbits on els seus professionals s'han unit recentment per fer força: el muntatge i el doblatge. Fa dos anys va néixer l'AMMAC, l'Associació de Muntadores i Muntadors Audiovisuals de Catalunya, que ja reuneix 140 persones. La majoria de socis de l'entitat es troben aquests dies tele-treballant i, per tant, assumint despeses que fins ara cobria la productora. La conciliació familiar segueix irresolta.

Entre les persones associades a l'entitat, les més afectades són les que es dedicaven a la publicitat. "El sector audiovisual aporta cultura, però estem oblidats a nivell econòmic. Les mesures van ser benintencionades, però van arribar tard", explica Gerard Baró, responsable dels temes laborals de l'AMMAC. "A més, hem notat com en els últims anys moltes produccions han anat marxant a Madrid."

El setembre de l'any passat també va néixer l'associació Dub (Doblatge Unida de Barcelona), formada per actors i actrius que es dediquen al doblatge, molts d'ells també socis de l'Associació d'Actors i Directors (AADPC).

Dub ha subscrit amb el sindicat artístic AADPC un acord de col·laboració perquè els sostingui i defensi en matèria laboral i sindical. Ambdues entitats han fet un front comú per aconseguir que el sector es regeixi per un conveni, tal com passa a Madrid. El precedent va caducar el 2009 i no inclou la realitat de les plataformes digitals. Els professionals senten indefensió davant dels estudis i en aquests moments l'AADPC coordina l'estratègia conjunta en matèria de negociació de conveni col·lectiu. "No pot ser que sigui una professió desregulada, això és perjudicial", diu Masumi Mutsuda, vicepresident de Dub.

Tant des de la Secretaria d'Acció Sindical de l'AADPC com des del seu equip de treball de doblatge, conjuntament amb DUB, ha existit un posicionament clar vers la intenció d'implementar el teledoblatge a conseqüència d'aquest període de temps incert de confinament. Estar junts des de les entitats i com a professionals ha servit perquè aquest sector es planti: "Si ho haguéssim acceptat, hauríem creat una diferència entre els professionals que poden

tenir un estudi a casa i els que no. Però el debat segueix obert."

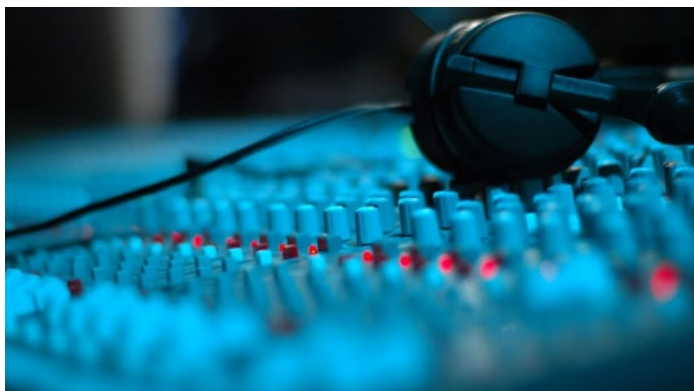
L'AADPC i Dub varen acordar amb els estudis crear un protocol de seguretat. "Vàrem ser una de les primeres professions artístiques a tornar a treballar", explica Masumi Mutsuda. La nova normalitat demana més temps per fer la mateixa feina. Els ambients, per exemple, es graven persona a persona.

A Barcelona hi ha una quinzena d'estudis de doblatge, que concentren el 90% de l'activitat de Catalunya. L'altre gran pol és Madrid, tot i que en els últims anys s'ha anat obrint al País Valencià, el País Basc i a Sevilla.

El castellà va guanyant espai al català, que s'ha quedat restringit a TV3 i a algunes quantes pel·lícules. L'any 2018, només un 2% de les entrades de cinema venudes eren en català. Segons un estudi recent de la Plataforma per la Llengua, el percentatge de català a Netflix és del 0,002%. HBO addueix que no inclou el català per "no ser factible tècnicament".

"Aquí a Catalunya hi ha una fixació pel subtítulat. Però no es pot combatre el doble en castellà amb el subtítulat en català", alerta Mutsuda.

Al País Valencià, la tendència és similar. Ho confirma Sergio Capelo, del Col·lectiu de Professionals del Doblatge, un sindicat nascut el 2004. Entre València i Castelló operen una desena d'estudis de doblatge que donen feina a un centenar d'actors i actrius. "Treballem sovint sense saber ni qui serà el client final. Excepte si és en valencià, que ja sabem que només pot ser per a À punt, la televisió pública valenciana." ●

Rodatge de la sèrie *Com si fos ahir* CCMA

LA TELEVISIÓ EN TEMPS DE COVID

per Cristina Clemente

El món s'atura. Tot sencer. El motiu: una pandèmia mundial. Podria ser l'argument d'una pel·lícula; de fet, és l'argument d'una pila de guions, però com afirma la dita: la realitat sempre supera la ficció. I quan el món s'atura, en ple segle XXI, el consum d'audiovisual es dispara. És el moment de la ficció. Aquests dies les sèries i les pel·lícules ens han sanats, ens han evadit, ens han fet riure, ens han fet pensar i ens han fet viatjar a altres mons, en un moment en què ni tan sols podíem sortir de casa.

Podria semblar que tot això és una bona notícia per al sector audiovisual del nostre país. I no ho sé pas. Mentre les grans plataformes creixen, la televisió pública del nostre país pateix. Els ingressos per publicitat han caigut un 70%. Televisió de Catalunya va deixar d'emetre, perquè no podia gravar, l'única sèrie de ficció de producció pròpia: *Com si fos ahir*. Amb la pandèmia els rodatges es van aturar, com a la resta del món, però ara

que tot ha tornat a engegar, TV3 no tenia els diners necessaris per tirar endavant la producció. Sembla que ara la mateixa corporació posarà una part dels diners que falten, i la resta ho farà el Govern.

La telenovel·la del migdia ha donat feina a moltíssima gent; de fet, podríem dir que des de *Poblenou* el sector audiovisual català ha crescut gràcies a l'existència de les telenovel·les del migdia. Aquesta ha estat escola

de guionistes i intèrprets, i probablement també d'altres oficis que envolten la sèrie. La telenovel·la també ha normalitzat la ficció catalana feta en català: ja no és estrany veure una ficció on els personatges passegen pels carrers de Barcelona o per un petit poble del Berguedà. Crear referents és important. I els nois i noies que surten de les escoles de cinema ja no tenen prejudicis per escriure històries que passen a casa seva. La ficció del migdia, a més, ha contribuït en molts moments a la visibilització de minories, ha posat en el centre temàtiques socials i sovint ha trencat amb alguns tòpics i estereotips.

Poblenou va ser el primer fulltè que es va produir a l'Estat espanyol. Els guionistes que el van engegar van haver d'inventar una manera de fer, de treballar, i van crear un sistema de treball que encara ara es fa servir per a la majoria de serials diaris. D'aquí i d'Espanya. Això ens va convertir en pioners, venia gent d'arreu del país per aprendre de

LA FICCIÓ DEL MIGDIA HA CONTRIBUÏT A LA VISIBILITZACIÓ DE MINORIES I HA POSAT EN EL CENTRE TEMÀTIQUES SOCIALS

Rodatge de la sèrie *Com si fos ahir* CCMA

nosaltres. TV3 era una televisió de referència pel que fa a la ficció. L'any 1996 va fer sis sèries de producció pròpia i encara en van emetre una més de producció privada. (Actualment només s'hi fa *Com si fos ahir*.) Aquells temps ara queden lluny. La sensació és que TV3 ja no és un canal de referència, no sé exactament què ha fallat, ni per què, ni com es podria revertir la situació. Segurament posant les ganes, els objectius i els diners en la ficció.

La televisió pública hauria de créixer, i any rere any hauria d'augmentar el nombre de produccions. Però, desgraciadament, la tendència no és a l'alça, és a la baixa.

Mentrestant, el Departament de Cultura i la CCMA (Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals) han acordat una inversió de sis milions d'euros per a les productores privades. Aquests diners sorgeixen d'un pacte pre-pandèmia. És una bona notícia per al sector, perquè si volem que l'audiovisual del país creixi cal produir molt. Des del sector públic i des del privat. Només si tenim quantitat tindrem qualitat. Cal competència i cal que la gent treballi perquè pugui créixer. Si creixen els professionals, creixerà la indústria, i ho farà el sector i la qualitat. ●

FRANCESC CASADESÚS
“L’OPCIÓ DEL BOTÓ * VERMELL
VA ESTAR SEMPRE SOBRE LA TAULA”

Alfred Mauve

Per Xavi Pardo

Barcelona serà gairebé l'única gran ciutat d'Europa que mantindrà un festival d'estiu de grans dimensions. Tot gràcies a la tenacitat d'un equip i el seu director, Francesc Casadesús, que han adaptat el programa als múltiples escenaris de canvi d'un context inèdit. Parlem amb ell perquè ens expliqui la cuina i presentació del Festival Grec més estrany de les nostres vides.

Hi va haver algun moment en què el Grec perillés de debò?

Molts, molts moments. Però des del principi ens vam conjurar per fer-lo, tots teníem ganes d'intentar-ho. Hi va haver moments complicats, especialment quan vam començar a veure que es tancaven les fronteres, que queien alguns projectes internacionals, que altres festivals europeus flaquejaven... Van ser moments complicats, que ens van fer tocar de peus a terra i plantejar-nos si no estàvem pecant d'imprudents. La clau de volta va ser quan el Govern espanyol va anunciar el pla de desescalada per fases, que preveia la reobertura dels teatres amb limitacions

d'aforament. Llavors vam decidir que sí, que ens la jugaríem, que construiríem el Grec a partir d'aquesta base. Ens la vam jugar perquè no sabem què passaria amb el virus, com evolucionaria la corba. I estic content d'haver-ho fet, ara ens resultaria molt estrany que el Grec no es fes. El més fàcil hauria estat suspendre quan ho va fer Avinyó, però vam optar pel camí difícil, que ha estat aguantar fins al final, sabent que sempre érem a temps d'anul·lar. L'opció del botó vermell va estar sempre sobre la taula. Encara hi és: si hi ha un rebrot i Barcelona s'ha d'aïllar, no ens quedarà més remei. Però sempre és l'última opció.

Deu ser inevitable replantejar-s'ho tot, quan veus que el coronavirus ha pogut amb dos monstres com Avinyó i Edimburg.

Va ser el primer senyal d'alarma. La suspensió d'Edimburg ens va sorprendre especialment tenint en compte les dates del festival, a l'agost. Tot plegat ens va obligar a aturar-nos, a asseure'ns i a analitzar la situació. Llavors, quan hi penses, t'adones que, en realitat, Edimburg no és un festival, són deu festivals en un. I amb Avinyó passa el mateix: és un fenomen de masses al carrer.

Ara es deuen estar estirant els cabells.

Sobretot a Avinyó. Es podrien haver reinventat. No em puc imaginar Avinyó com cada any, però potser sí que em podria imaginar un festival reduït, amb uns quants espectacles al Palau dels Papes i una grada amb menys seients. Si val la pena o no, depèn de cadascú i de les seves circumstàncies.

És cert que hi va arribar a haver fins a deu versions diferents del Grec sobre la taula?

No recordo quants plantejaments vam fer, però sí, podria molt ben ser. Tot eren hipòtesis: si passa això farem allò, si passa allò farem allò altre... cadascuna amb un pla estructurat, amb la seva graella i el seu pressupost. Teníem un

pla A, un pla B, un pla C... i al final del camí hi havia l'opció de fer un Grec totalment virtual, convertint l'amfiteatre de Montjuïc en un plató a l'aire lliure, on es poguessin fer espectacles que serien retransmesos en directe per internet o per televisió. Seria un Grec sense espectadors, una mica com els partits de futbol que es juguen aquests dies. Un Grec a porta tancada. Això ens hauria permès mantenir la flama del festival. Però mai no em vaig plantejar anul·lar-lo del tot.

El més difícil deu ser gestionar la incertesa.

Totalment. Si ho hem pogut fer és perquè teníem clara l'estructura conceptual del festival, allò que volíem explicar. Jo no m'hauria pogut inventar un Grec de nou en nou. Podríem dir que el festival s'ha destil·lat, en una gota hi ha tots els gustos. Manté l'essència de les produccions, del suport a la creació, de l'Amèrica Llatina... És un Grec més concentrat. El que teníem clar és que no volíem acabar fent un poti-poti, un *collage* sense sentit. I que calia reformular el programa, pensar en propostes artístiques que fossin sensibles al moment que estem vivint i trobar artistes prou valents per entomar aquest repte. L'espectacle inaugural n'és un bon exemple.

Assegurar la presència d'espectacles internacionals al festival ha estat una autèntica proesa.

Probablement és on més me l'he jugat, però fer un Grec només amb companyies nacionals hauria estat traïr l'esperit del festival. Vam

“EL MÉS FÀCIL HAURIA ESTAT SUSPENDRE, PERÒ VAM OPTAR PER AGUANTAR FINS AL FINAL”

A tocar!, espectacle inaugural del Grec a càrrec de Baró d'evol Alfred Mauve

fer la hipòtesi que al juliol podria venir gent de l'espai Schengen, cosa que no teníem en absolut garantida. Vam pensar molt en artistes que poguessin arribar per carretera. Sergio Blanco, per exemple. Els seus actors són a l'Uruguai i no poden volar, però ell, que és a París, es va oferir a venir en cotxe fins a Barcelona. Crec que pel que fa a la programació internacional ens hem salvat pels pèls. Serem els primers, ha anat molt just. Potser és cosa dels astres. Les estrelles han ajudat que aquest festival es faci.

Les que no han arribat, en canvi, són la majoria de produccions teatrals de casa que s'havien d'estrenar aquest juliol.

El confinament ho ha fet pràcticament impossible, és una qüestió d'assajos i de calendari. Tot i així, hem mantingut el compromís del festival amb aquestes produccions, que s'estrenaran al llarg de la temporada vinent, dins la branca que hem anomenat "De Grec a Grec". A més, encara que els artistes haguessin arribat a temps, no tindriem sales on exhibir els espectacles. El festival no té sales pròpies, i els teatres privats han decidit que no obriran fins a la tardor.

"ESTIC CONTENT D'HAVER-ME-LA JUGAT, ARA ENS RESULTARIA MOLT ESTRANY QUE EL GREC NO ES FES"

El Grec serà el primer a aixecar el teló. Serà una mena de conillet d'Índies de cara a la temporada que ve.

Serà una oportunitat perquè els teatres que estan al festival posin en pràctica els protocols sanitaris i de seguretat. La vacuna pot trigar més d'un any a arribar, no podem esperar. I tant per tant, val més que el primer a fer la prova sigui un festival públic. L'experiència servirà perquè els teatres es puguin planificar i donarà pistes per a la temporada vinent.

El festival funcionarà amb aforaments de 800 persones al Teatre Grec i d'un terç a la resta de sales. Es podria haver ampliat?

Hauríem pogut estirar fins al 50%, però vam pensar que un terç era l'opció més segura, la més conservadora i la que ens permetia aplicar els protocols amb més seguretat. No volíem pecar d'ambiciosos, es tractava de fer les coses bé. També cal tenir en compte que posar les entrades a la venda, dissenyar els protocols d'entrades i sortides, fer els plànols de les sales... són qüestions que volen molt de temps i s'han de fer amb molta antelació, no ens la podíem jugar. Si em diguessin que ara puc obrir al 100%, ja no hi seria a temps. M'obligaria a canviar tots els protocols i seria massa arriscat.

Reduir l'aforament fa més necessari que mai trobar noves maneres d'arribar al públic. ♥

Nit inaugural del Festival Grec Edu Bayer

Per això hem tancat un acord amb Betevé, que retransmetrà alguns dels espectacles del festival. Això vol dir que, més enllà dels privilegiats que tinguin entrada, aquests espectacles arribaran a una part de població a la qual no hauriem arribat amb un Grec normal, gent que potser l'any que ve es plantejarà anar al festival. També hem ideat el "Grec en Obert", que experimentarà amb nous formats, amb noves maneres de fer arribar el teatre a la gent. No sabem què passarà a la tardor, per tant no és mala idea que provem si el teatre pot transformar-se i reinventar-se.

Quin futur li augures al teatre, condemnat a aforaments reduïts indefinidament?

La rendibilitat econòmica serà el més complicat. Se'm fa difícil pensar quines produccions podran ser sostenibles sense diners públics. Potser haurem de pensar en produccions més sostingudes en el temps, posar fi al model d'explotacions intensives (amb exhibicions de cinc setmanes i fora) i tendir al model de Buenos Aires. Allà les obres estan vives durant molts anys, tenen aforaments molt reduïts i aconseguen molt de públic. També crec que haurem de tendir a platees més dinàmiques (la idea d'una platea fixa, amb els seus seients, inamovibles, ens ha encotillat molt). I pensar més enllà de les platees: que totes les obres tinguin una extensió. A mi m'agradaria pensar que podem rebentar les parets dels

teatres, que deixin de ser caixes tancades en si mateixes. També necessitarem unes institucions públiques fortes i compromeses, que facin la seva feina i compensin la disminució de recursos.

Quin Grec t'imagines l'any que ve?

De l'any que ve em fa por imaginar com estaran els pressupostos de les institucions i quines urgències i necessitats tindrem com a societat. M'agradaria que el Grec pogués seguir sent el festival que ajuda a produir, a crear, que agafa el millor del talent local i el millor del talent internacional i els posa a l'aparador. L'any que ve acaba el meu cicle al capdavant del Grec i, personalment, m'agradaria poder completar el viatge que havíem dissenyat des del principi. Els temes clau que tenia plantejats per l'any que ve (el colonialisme, la negritud, el racisme, l'Àfrica...) em semblen més pertinents que mai. Com ho farem? No ho sé. Aquest any tot just estem reaccionant, traient el millor de nosaltres mateixos. L'any que ve... no sé on serem. No sé ni on serem d'aquí a una setmana. ●

"ENS VAM PLANTEJAR LA POSSIBILITAT D'UN GREC A PORTA TANCADA, SENSE ESPECTADORS"

Teatre Lliure

Festivals d'un estiu poc comú

A més del Grec i el Cruïlla XSS a Barcelona, altres festivals del calendari estival també han apostat per mantenir o readaptar les seves dates i també els formats. Si voleu viatjar i recuperar les hores perdudes de teatre, aquí van algunes propostes.

Els clàssics

Importants festivals de la resta de l'Estat es mantenen també en el calendari, cites per deixar clar que la cultura i sobretot el teatre són més necessaris que mai en època de distanciament social. Mèrida oferirà fins al 23 d'agost obres com *La comedia de la cestita (Cistellaria)*, de Plaute; *Cayo César*, dirigida per Jesús Manchón, o *Penélope*, de **Magüi Mira**, una peça basada en l'*Odissea*. Almagro, per la seva banda, ofereix un gruix important de programació fins a finals de juliol, incloent-hi obres com *Espill*, de la companyia valenciana **Crit**; *Andanzas y entremeses de Juan Rana*, per Ron Lalá, i *Alma y palabra. San Juan de la Cruz*, dirigida per **Lluís Homar**.

A prop

Opcions com el **Festival de Peralada** oferiran programació en *streaming*. D'altres, com **FiraTàrrrega**, salvaran la seva part d'encontre entre artistes i programadors amb una trobada virtual que mantindrà les dates inicialment previstes, els dies 9 i 10 de setembre. Cites més modestes com la **Fira de Circ de la Bisbal d'Empordà** reconverteixen i readapten el seu calendari i plantegen una edició de mínims com a "acte de resistència cultural, així com de compromís amb les companyies i el sector". Serà els dies 4, 5 i 6 de setembre i inclourà una selecció d'espectacles per a aforaments més reduïts i totes les mesures de prevenció possibles.

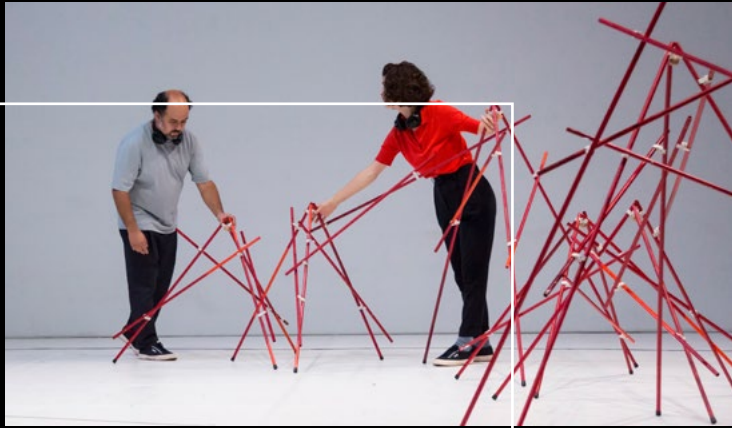
Festival de Mèrida

Andanzas y entremeses de Juan Rana per Ron Lalá David Ruiz

Per l'Estat

Altres cites del panorama estatal també serviran de desllorigador per a l'actual moment d'incertesa que viu el sector escènic. Ciutats com Sagunt, Olite, Olmedo i Ribadavia també aixecaran el teló. Aquest últim, per exemple, manté una programació internacional i també algunes companyies de Barcelona, com **Azkona&Toloza**, i el recomanable *Tierras del sud*. Fins al 2 d'agost, a la localitat navarresa d'Olite veurem espectacles com *La Celestina*, de **Bambalina Teatre**, i a la cita castellana d'Olmedo destaca *La viuda valenciana*, de Lope de Vega, dirigida per **Borja Rodríguez**. La 37a edició del festival Sagunt a Escena tindrà lloc del 4 d'agost al 5 de setembre, i s'han anunciat unes 40 actuacions sota el lema "Recuperem l'escena".

Traspassar fronteres

Enguany no tindrem grans cites internacionals com Avinyó o Edimburg, però sí d'altres fixes del calendari que també han volgut adaptar-se a les circumstàncies. És el cas de l'**Epidaurus grec**, que oferirà un programa sobretot local i molt musical fins al 15 d'agost. Pel que fa a l'òpera se salva el popular Festival de Salzburg a Àustria, que inclou representacions de teatre com la de la peça *Everywoman*, de **Milo Rau**. I un altre clàssic de l'estiu, en aquest cas a Portugal, el Festival d'Almada, acollirà propostes locals i algunes barcelonines com l'espectacle *Rebota, rebota y en tu cara explota*, d'**Agnès Mateus** i **Quim Tarrida**. Opcions per viatjar amb bon teatre no en faltaran. ●

Rebota, rebota y en tu cara explota Quim Tarrida

Itineràncies]

La pantalla, aquella amarga salvació

per Juan Carlos Olivares

Un malson recurrent del gremi i el públic teatral és quedar atrapats en les dues dimensions de la pantalla. Confinats a la Zona Fantasma; la condemna dels tres malvats criptonites del *Superman* de Richard Donner. La pandèmia va eliminar un dels vectors essencials del teatre: les tres dimensions de la convivència física en un mateix espai. I la pantalla (ordinador, mòbil, tauleta) ha estat el principal succedani per mantenir el cordó umbilical amb el públic mentre continuava vigent el veto a l'intercanvi d'alens desconeguts. Una solució només per a aquelles institucions que s'havien treballat la sort de posseir un arxiu de les seves produccions.

El tresor del **National Theatre at Home** compartit en temps excepcionals –i sense peatge– amb espectadors de tot el món. El premi a la seva generositat: audiències milionàries. Vídeos professionals només comparables als enregistraments de la BBC o la ZDF a Alemanya. Els altres –entre ells, el Teatre Lliure, Gorki o Schaubühne de Berlín o ITA d'Amsterdam– han posat a disposició del públic allò que tenien registrat i guardat per a les seves memòries històriques. Així fins i tot s'han celebrat festivals com el **Theatertreffen** de Berlín, forçats a reinventar-se en format digital. El límit de qualitat era no demanar gaires disculpes pel so o la imatge.

En canvi, el vector temporal (participar d'una cosa efímera i irrepètible) ha pogut mantenir-se en la distància. En el període més sever del confinament, limitant al màxim l'oportunitat de connectar-se amb la finestra audiovisual. Quan s'ha

permès l'entrada dels intèrprets als teatres buidats i han trepitjat escenari, pagant la corresponent entrada per observar en directe la funció captada per una càmera. És la recent oferta de l'Old Vic (*Lungs*, de Duncan Macmillan) o del tríptic *La pira* del Centro Dramático Nacional. L'Abadia va trobar una solució intermèdia de la mà de la plataforma **Zoom**: funcions telemàtiques amb reserva prèvia per a un màxim de vint espectadors. Un simulacre íntim enclòs en aquelles pantalles partides que s'han fet massa familiars en hores de feina i lleure. La temptadora eina oferta per Zoom ha pervertit el teatre fins a confondre'l amb un producte audiovisual. Ha estat el recurs fàcil, el més estès i comú entre les sales europees. Però calia forçar molt el nou contracte de la convenció teatral per no deixar-se dominar per la sensació que aquella experiència sobrevinguda s'assemblava més a la relació de *10.000 km* de Carlos Marqués-Marcet que a una peça de teatre. O que els clàssics tancats ara a la pantalla se sotmetien a odioses comparacions amb *Vanya on 42nd Street*, de Louis Malle. Teatre filmat o germanastres del llenguatge cinematogràfic. Aquells bustos parlants en primer pla que només tenen cert sentit quan actors i actrius protagonitzen dietaris del confinament o Katie Mitchell ♥

La temptadora eina oferta per Zoom ha pervertit el teatre fins a confondre'l amb un producte audiovisual

La criatura (Jonny Lee Miller) i Victor Frankenstein (Benedict Cumberbatch) al *Frankenstein* emès en directe en confinament National Theater

–abans d'entrar tots en aquesta boira– transfigura l'escenari en un plató i l'espectador batalla entre la pantalla o l'escena.

Teatres que esperen

El teatre confinat ha generat les seves propostes més interessants en la mesura que ha pogut prescindir o allunyar-se del servei de la pantalla en el seu format més convencional, subratllant lectures i usos més oblics. El **Royal Court de Londres** ha posat amb *Caretaker* l'accent en la mateixa absència física del públic a la seva seu. Una instal·lació d'Hester Chillingworth que es pot seguir en qualsevol moment connectant-se a [la seva pàgina web](#). En la mateixa categoria experimental entra el projecte *ENA (Nomen nescio)*, de Roger Bernat, per al Teatre Lliure: la construcció de diàlegs dramàtics entre un *bot* conversacional i qualsevol que volgués interactuar amb ell/a. No dormia. Sempre disponible.

Teatre per a l'oïda

El Lliure també ha recuperat el **radiodrama** (*El gegant del Pi*, de Pau Vinyals), un llenguatge teatral que continua molt viu a Europa i que aquí s'havia deixat morir incomprensiblement. Una resurrecció que ha sorprès molts oients per la capacitat evocadora de la veu i la sofisticació dels espais sonors. A partir d'aquest poder de la veu, el Théâtre de la Ville de París ha ideat una experiència íntima: un *tête à tête* telefònic. Una comunicació d'un altre segle i un consultori poètic que connecta intèrprets amb persones desconegudes durant 20 minuts. A partir de la resposta a dues preguntes inicials (“On és?” i “Com es troba?”) es

trien aquells poemes que puguin tenir el millor efecte terapèutic. Una experiència adaptada per al Grec d'aquest any amb el títol de *Poeta de guàrdia*, dinamitzat pels escriptors Andreu Gomila, Josep Pedrals i Martí Sales.

I ara què?

El futur, ara que l'espai públic és de nou transitable, és una combinació d'incògnita i protocols. Aquella anhelada normativa de seguretat que permet la tornada del públic i que alguns encara esperen amb creixent desesperació –com els teatres de la Gran Bretanya– i a **Suïssa** porta ja mesos redactada i aplicada, elaborada per experts i encarregada pels sindicats del sector. Serà el moment idoni per investigar la noció de “distància”.

Alice Saville, periodista i editora de la revista digital Exunt (especialitzada en arts escèniques), va dedicar al maig tot un article a recopilar diverses solucions per congeniar l'experiència teatral amb la separació social. Projectes executats, gairebé tots provinents dels marges, en la difusa frontera entre el teatre, la *performance* i la instal·lació artística. Potser en l'altre extrem es trobin els que promouen una certa tornada a la jerarquització i a la divisió física de l'espai social. La reivindicació de la bondat de les llotges com a zona segura, com proposa el **Globe Theatre** per salvar-se de la seva amenaça de tancament. I qui diu llotja, pot pensar també en la cabina d'un *peep-show*. Qualsevol cubicle ens sembla ara la panacea contra la pandèmia. ●

El teatre confinat és més interessant quan s'allunya del format convencional de la pantalla

Imatge famosa de l'adaptació del pati de butaques Berliner Ensemble Berliner Ensemble

SHOW BUSINESS

A Chorus Line Javier Salas

per Antoni Font-Mir

El 1946, Irving Berlin va escriure: “There’s no business like show business like no business I know” (“no hi ha cap negoci igual que el negoci del món de l’espectacle, ho sé”). Aquesta frase de l’espectacle ‘Annie Get Your Gun’ pertany a la cançó que amb el temps s’ha convertit en l’himne no oficial del teatre musical.

“EN UN ALTRE ARTÍCLE HAUREM DE PARLAR DE QUÈ HA PASSAT EN EL GRAN FORMAT A CATALUNYA; EXISTEIX?”

Si Berlin ja ho veia així el 1946 i avui, al 2020, encara hi ha gent que no ho veu, potser cal tornar-ho a explicar.

“Primero la vida y luego el cine”, va dir José Manuel Rodríguez, ministre de Cultura a principis d’abril. Aleshores, justificava d’aquesta manera l’absència d’un paquet de mesures específiques per a la indústria cultural. Potser aquí hem tocat una paraula clau, indústria; cultural però indústria. Es creuen que el món de l’espectacle és una indústria?

Quan es va produir la tancada dels teatres, a Barcelona hi havia en cartell, entre d’altres, els espectacles musicals: *A Chorus Line* al Teatre Tivoli, *La bruixa de la tramuntana* al Teatre Lliure de Gràcia, *Ocaña, reina de las Ramblas* a l’Escenari Joan Brossa, *Records a Broadway* a l’Almeria Teatre, *La volta al món en 80 dies* a la Sala Àtrium, i no es van arribar a estrenar *Akelarre* (reposició), *Mistela Candela Sarsuela* a El Maldà, *Barcelona 24h*, *Joan Gimeno: Aquí* ▼

estoy i *La canción de Ipanema* a la Sala Barts, *Conta'm un conte* al Tantarantana, *T'estimo si he begut* al Teatre Poliorama, *Lohengrin* al Gran Teatre del Liceu, *Luli Pampín*, *El monstre de colors* i *Versus* al Teatre Condal, i *El Médico* al Teatre Tívoli.

Espectacles musicals o espectacles amb música molt diversos. Poden ser de gran format, sector que actualment liderava *A Chorus Line*, fins a arribar al petit format, on hi havia molta més oferta. Tots ells, petits i grans, formen part de la indústria del teatre musical català, amb actors i actrius que treballen en cada funció, els tècnics i tècniques, directors i directores, i tots els oficis teatrals que es necessiten en cada espectacle.

Potser en aquest aspecte no ens hem sabut explicar correctament, potser ens cal fer més pedagogia de tota la gent que intervé perquè s'aixequi el teló. O... potser no ens volen entendre?

XIFRES I PERSONES

Agafem el gran format. En un altre article haurem de parlar de què ha passat en el gran format a Catalunya; existeix? De moment diem que sí, i sense cap mena de dubte, en el moment del tancament dels teatres el màxim representant d'aquest era *A Chorus Line*, una producció del Teatro del Soho CaixaBank,

una llicència "A", amb música de Marvin Hamlisch, llibret de James Kirkwood, Jr. i Nicholas Dante i lletres d'Edward Kleban. En una conversa amb Marc Montserrat-Drukker (director de producció i càsting d'*A Chorus Line*) parlàvem de com s'ha vist afectada aquesta indústria i aquesta producció: "Una llicència 'A' vol dir que tot el que es veu a l'escenari, des de coreografies fins il·luminació, vestuari i posada en escena és com la volen els seus creadors, i qualsevol canvi se'ls ha de notificar i ells l'han d'acceptar. Evidentment, aquesta exigència artística i tècnica suma un plus econòmic i un risc a una producció teatral." És coneguda aquesta frase en el gran format: "Si guanyes diners, en pots guanyar molts; però si en perds, en pots perdre molts".

En aquella producció hi treballaven 70 persones: 41 sobre l'escenari (15 músics i 26 actors/cantants/ballarins), 14 persones de l'equip tècnic (regidors, tècnics de so i de llum, sastreria, maquinària, més tot l'equip de producció i direcció, i sense oblidar el personal del teatre: taquilles, acomodadors i neteja). Tots ells en nòmina. El que per al teatre és una superproducció, per al món empresarial és una petita empresa. Quines coses, oi? Potser la indústria escènica necessita estructures empresarials pròpies pel sector.

Una productora té comptat el que costa aixecar el teló cada dia: aproximadament el 60% de l'aforament. Es diu també que les gires són cares, i a Catalunya no es pot tenir un teatre tancat més d'una setmana perquè l'equip tècnic pugui treballar, amb tranquil·litat, ♥

"AIXECAR EL TELÓ CADA DIA COSTA APROXIMADAMENT EL 60% DE L'AFORAMENT"

La jaula de las locas està previst que torni als escenaris de Barcelona a la tardor Javier Salas

per tal d'implementar l'espectacle a un nou espai. Això obliga les companyies i productores a fer muntatges amb tres o quatre dies, i en el millor dels casos, com a *A Chorus Line*, amb equips per tornos que munten el material que ha viatjat en cinc tràilers. Totes aquestes despeses, que no són les d'alçar el teló, es preveu que es comencin a recuperar amb un pati de butaques que superi el 75% de l'ocupació. Un cop han recuperat la inversió inicial, la majoria de vegades els beneficis serviran per crear un nou espectacle, tret de les companyies que "viuen" de les subvencions.

Per tant, és fàcil imaginar el panorama: "En poc més de dues setmanes de funcions no hem cobert ni el desmuntatge ni el transport del material, hem tornat els diners de milers d'entrades venudes i, quan es puguin reprendre les funcions, s'hauran de pagar assajos per tornar a posar en forma tot l'equip, ja que, en el cas d'*A Chorus Line*, la dansa és com un esport olímpic", deia Marc Montserrat-Drukker.

A ESCALA HUMANA

Una altra productora afectada per tota aquesta situació ha estat Focus, que, amb *Onyric*, capitanejat per Daniel Anglès, havia d'estrenar el seu espectacle musical de gran format i que l'ha ajornat un any. Diu Daniel Anglès: "És important que un musical de grans dimensions i de gran format, amb tot el que suposa en l'àmbit de la inversió, es pugui estrenar en una temporada teatral en la qual estiguem segurs que no ens trobarem

sorpresa." Cal afegir també que es tractava d'una producció nova i que el procés d'assajos estava programat durant el confinament i va ser inviable portar-los a terme.

El teatre musical de mitjà format, com per exemple *T'estimo si he begut*, que amb tot assajat no va poder entrar al Teatre Poliorama de Barcelona, capgira els seus plans i començarà la gira per Catalunya que acabarà on havia de començar, al Poliorama. Està previst també que *La jaula de las locas* torni a escena a la tardor.

Tampoc s'escapa d'aquestes conseqüències el teatre musical de petit format, on potser haurem de fer més pedagogia i continuar explicant que tot i ser un petit o mitjà format passa pels mateixos problemes citats anteriorment, però a escala. Això sí, sumant-li que la majoria de vegades depèn del 100% de la taquilla, o més ben dit: del percentatge de taquilla que rep la companyia per pagar totes les despeses.

Potser la covid-19 ha posat en evidència les peculiaritats del món de l'espectacle. Que aquesta tornada progressiva al teatre serveixi també perquè bona part de la societat entengui el que mou i el que significa el negoci del món de l'espectacle, el del *show business*. ●

"A CATALUNYA NO ES POT TENIR UN TEATRE TANCAT MÉS D'UNA SETMANA PERQUÈ L'EQUIP TÈCNIC PUGUI TREBALLAR"

T'estimo si he begut, de Dagoll Dagom, La Brutal i T de Teatre Kiku Piñol i Noemi Ellas

CONCILIACIÓ EN TEMPS DE PANDÈMIA

per Àngels Bassas

Si el tema de la conciliació familiar l'arrosseguem des de fa temps com a societat, durant el confinament per la covid-19 encara s'ha fet més palesa la necessitat de visibilitzar-lo i portar-lo a debat.

De sobte, ens trobem davant una nova situació laboral: o bé hem de **teletreballar des de casa** o bé hem d'anar a treballar quan els nostres fills els tenim confinats a casa i no poden anar a l'escola o a l'institut. Rebem una "educació" *online* que en molts casos ha estat massa improvisada i caòtica. Si a sobre hi afegixes un familiar malalt o dependent,

llavors ja has de fer autèntiques virgueries per poder portar el pa a casa i cuidar dels teus en condicions. I tot sense quasi suport institucional, polític o governamental. Som *superwomen* i superherois, però no tant, senyors.

Una mica de suport amb polítiques de conciliació, efectives ajudes a les famílies, és la seva obligació moral, senyors polítics i gestors institucionals. I tot sigui dit de pas, les "mesures extraordinàries" aprovades de les quals tant parlen els mitjans, a la pràctica tenen molta lletra petita i condicions gairebé impossibles de complir. Tampoc ha estat gens fàcil per a les empreses, segons contrasto amb l'advocada penalista Misi Borràs. ♥

SOBRETOT LES DONES

La conciliació familiar-laboral sempre ha estat difícil, sobretot per a les dones. Això és una realitat que hem viscut totes les actrius que hem estat mares: “Aquella desaparició sobtada a la qual et veus sotmesa, quan en realitat la maternitat passa rapidíssim”, com comenta la companya Sara Espígul, i tantes altres actrius que hem volgut ser mares.

Una maternitat, la nostra, que ens obliga a renunciar a moltes oportunitats, a estar sense ingressos quan optem pel compromís personal de voler viure l'experiència de la maternitat, i on resulta que et sents dir aquella frase de: “Ai, no treballes/actues perquè has estat mare, oi?”, mesos, o fins i tot anys després d'haver estat mare i, per tant, de poder treballar perfectament. Com si ser mare fos incompatible amb el fet de treballar. Jo ho vaig viure. Vaig perdre moltes feines, sobretot audiovisuals, esfera en què les actrius encara patim més per la maleïda condició de la imatge, i en la qual ens trobem especialment castigades a l'oblit o a l'aturada després d'anys de treballar incansablement.

També vaig haver de lluitar de valent per poder donar el pit al meu fill durant dos anys i mig. Me'l portaven al teatre, mentre feia funció, o el nano esperava que tornés, fos l'hora que fos. I quan tenia cinc anys me'l vaig arribar a endur a l'estrena d'una pel·lícula que havia rodat, trepitjant amb mi la catifa vermella. Va ser un gest molt comen-

tat, que per a mi era tota una declaració d'intencions. Maneres n'hi ha. Només cal que els que ens contracten ens ho posin fàcil. Com també comentava en una entrevista l'actriu Marta Etura, en el cas de l'audiovisual, “ja em diràs com ho fas amb 14 hores de gravació i amb l'obligació de desaparèixer cada sis mesos per a un rodatge”.

ON SOM EN TERMES DE CONCILIACIÓ?

Som en un país on no ho posen precisament simple, comparat amb d'altres: segons un informe d'UNICEF, Espanya queda fora del *top ten* en polítiques de conciliació familiar i no obté una bona puntuació en aquest sentit, donant només 16 setmanes de permís de baixa per maternitat (equiparable obligatòriament al progenitor diferent de la mare a partir de l'1 de gener de 2021), mentre a països com Estònia és de 85 setmanes. O Suècia, amb 480 dies, i que sol ser capdavantera en matèria educativa i de conciliació familiar-laboral: les empreses sueques ofereixen horaris flexibles i permeten que et prenguis ▼

**“AQUELLA DESAPARICIÓ
SOBTADA, QUAN EN
REALITAT LA MATERNITAT
PASSA RAPIDÍSSIM”**

el dia lliure si el nen es posa malalt, perquè confien en el treballador, que s'organitza acabant feines des de casa. En el cas dels suecs no hi ha "conciliació" sinó "integració" de la vida laboral en la familiar, i al revés.

I si ets actriu això del "permís remunerat" no existeix, perquè treballem esporàdicament, amb sort amb contractes temporals i sovint desprotegides laboralment. Per tant, el binomi actriu-mare significa que directament deixes de treballar sense ingressos per poder ser mare o per poder tenir cura dels teus fills.

ARA AMB EL CONFINAMENT, QUÈ?

Al marge de disposicions ben pensades però poc practicables que han estat introduïdes per la normativa laboral de la covid-19, resulta que s'han anul·lat o amb sort, postposat, assajos, funcions i *bolos* previstos. Feines que no cobrem perquè no existeix empara legal que obligui en cas d'anul·lació, o no existeix contracte o compromís laboral previ a aquestes "feinetes" de pluriocupació a les quals ens veiem abocats els del sector de les arts escèniques i audiovisuals. O perquè són feines esporàdiques que has de "facturar"

"EL BINOMI ACTRIU-MARE SIGNIFICA QUE DEIXES DE TREBALLAR SENSE INGRESSOS PER PODER TENIR CURA DELS TEUS FILLS"

com pots i que si no es fan, malauradament, perds. Tot plegats sense ingressos i tenint cura dels nens i de la nostra gent gran.

O, per parlar també d'ells, els pares actors que també tenen problemes de conciliació. Em comenta el company **David Bagès**, actor, i la seva companya, també actriu, **l'Alma Alonso**, pares de dos fills, com ho han viscut ells: ell tenia una funció i feina prevista d'un any i mig que finalment no s'ha fet, i ella també ha perdut tota una gira de *bolos* de teatre per a escoles. I em fan una reflexió interessant sobre aquesta actitud, que qualifiquen de "poc valenta" per reprogramar activitats previstes. Què tal plantejar-se "reconquerir" els espais exteriors per a petites exhibicions teatrals? "No podem aturar la indústria cultural un any o un any i mig", em diuen Bagès i Alonso. "I els centres educatius no són centres d'acollida de menors: tenen o han de tenir un projecte educatiu fort al darrere, a més d'acollir-los físicament."

Una aturada que ens ha afectat i molt a tots, autònoms escanyats i treballadors amb **ERTO** no solucionats ni cobrats. I sense treballar, sense activitat, no hi ha ingressos, i tampoc no tenim una bona legislació que ens empari en el cas de les arts escèniques i audiovisuals. En un sector ja de per si castigat, desatès, precari i desemparat des de fa anys. Precisament quan hem demostrat més que mai durant el confinament la necessitat de la nostra existència: la cultura ha acompanyat i ha estat el medicament lenitiu i necessari per a l'ànima de les persones en la seva solitud i reclusió forçada. ●

ACTÚA AYUDA ALIMENTA Severine Sajous

EL SECTOR CULTURAL I LA PANDÈMIA. QUI CUIDA A QUI?

SET INICIATIVES PRIVADES PER ENCARAR LA CRISI POST-COVID-19

per Neus Molina

Hem estat gairebé tres mesos tancats a casa i ara, amb les mascaretes al rostre i olor de gel hidroalcohòlic, encetem una nova normalitat que s'assembla molt a la vella però potser és encara una mica pitjor. Els danys col·laterals ens esperen a cada cantonada. Segons un estudi recent, liderat per la Universitat del País Basc amb la participació de la Universitat de Barcelona, la Universitat de Múrcia, la Universitat Miguel Hernández d'Elx, la Universitat de Granada i la Universitat Nacional d'Educació a Distància, un 46% de la població ha experimentat un increment del seu malestar psicològic general arran de la crisi sanitària de la covid-19 i el confinament. La Unió Europea ja ha demanat a l'Estat espanyol que reforci l'assistència psicològica a la sanitat pública.

ELS TREBALLADORS CULTURALS INGRESSEN MENYS DE 12.000 EUROS L'ANY I MOLTS D'ELLS HO FAN EN UNES CONDICIONS FISCALS INESTABLES

Però que hauria passat si els dies de pandèmia els haguéssim viscut sense música, sèries, pel·lícules o llibres? La cultura ha estat sense dubte un dels pilars que ha sostingut les nostres existències durant les setmanes de soledat, por i angoixa. Hem desconnectat de les xifres de morts, de la incertesa i el patiment endinsant-nos en lletres, harmonies, diàlegs i històries de ficció o de realitat. La cultura un cop més ens ha cuidat i ens ha guarit.

Ara bé, un sector que representa el 3% del PIB de l'Estat també és un dels més precaritzats, i amb diferència. Segons les dades del CONCA d'una enquesta de l'any 2014/2015 d' AISGE i l'AADPC per a l'elaboració de l'Estatut de l'artista, els treballadors culturals ingressen menys de 12.000 euros l'any i molts d'ells ho fan en unes condicions fiscals inestables. Altes i baixes per *bolos*, autònoms o fins i tot en negre o a canvi de visibilitat. Concerts per retuits, recitals bescanviats per cerveses. Treballar per unes xifres irrisòries

o fins i tot gratis és el pa de cada dia d'un ecosistema desfet que se sosté a base d'entusiasme, altes dosis d'energia i *multitasking*. El gag de l'actor-cambrer és més real i menys glamurós del que sembla als films.

Tot i les ajudes de l'Administració pública, molts artistes, a causa de la seva fiscalitat, han tingut problemes per accedir-hi. Un buit legal que és simptomàtic de la precarietat i la manca de planificació.

Per tal de visibilitzar la fragilitat del sector i alhora agrair la tasca de músics, artistes, dramaturgs, directores, actors, escriptors, pintors, il·lustradors, etc., un seguit d'entitats han impulsat iniciatives per ajudar els treballadors culturals en temps de pandèmia. Ajudes econòmiques però també alimentàries i assistencials. Per pal·liar la crisi del sector cultural cal alguna cosa més que una pluja de subvencions.

A ENTREACTE hem reunit algunes iniciatives de casa nostra i també de l'estranger per fer la crisi post-covid-19 una mica més suportable.

CAP ÀVIA SENSE UN BON ÀPAT

El grup de cuina basca Sagardi, ADETCA i l'AADPC –entre d'altres– han col·laborat ple-gats per assegurar a la gent gran de Barcelona no només un àpat calent, sinó portar-los també a casa companyia, afecte i reconeixement com a víctimes invisibilitzades de la pandèmia. La iniciativa ha arribat als 5.000 àpats diaris i continua vigent gràcies a una campanya de micromecenatge.

ACTÚAAYUDAALIMENTA

La plataforma ActúaAyudaAlimenta, hereus de DJ contra la Fam, un col·lectiu d'ajuda i apoderament de col·lectius en risc d'exclusió, organitza una campanya de suport a les treballadores i els treballadors del cinema i del teatre amb la col·laboració del Banc dels Aliments. ActúaAyudaAlimenta ha elaborat un manifest que compta amb l'adhesió d'entitats com el TNC (Teatre Nacional de Catalunya), la Fundació AISGE, l'Acadèmia del Cinema Català i l'Acadèmia de les Arts i les Ciències Cinematogràfiques, a les quals se suma la col·laboració de la Fundació del Teatre Lliure. La intenció és que aquestes ajudes arribin a altres àmbits del sector cultural, com el de la música. I que, a més de Barcelona, on neix aquesta iniciativa, el radi d'acció s'ampliï a més àrees geogràfiques. ♥

ACTÚAAYUDAALIMENTA Severine Sajous

L'acció consta de tres parts: conèixer les seves necessitats reals; subministrar menjar en col·laboració amb el Banc dels Aliments i, si fa falta, atendre altres serveis bàsics.

La iniciativa, impulsada pel músic Sergi Cochs i l'actriu Nora Navas, creu que "la cultura és un pilar indispensable en la vida confinada dels ciutadans, però ens oblidem que moltes persones que treballen per i per a ella estan immerses en aquesta crisi sanitària i econòmica, i que es troben en una situació molt delicada. La desescalada està en marxa, sí, però per desgràcia el món de l'espectacle serà l'últim a recuperar l'activitat post-covid-19."

SPOTIFY

Spotify Technology, SA va llançar durant el confinament un programa d'assistència musical amb el qual busca recaptar fons per als artistes en un moment en què la pandèmia del coronavirus ha paralitzat la vida quotidiana de la majoria dels països i ha colpejat l'economia. La companyia de música *online* va explicar a través d'un comunicat que també està treballant en una nova característica per ajudar que els músics rebin diners directament dels seus admiradors, ja sigui per a si mateixos o per a altres artistes.

La plataforma de reproducció de música en línia, que té prop de 124 milions de subscriptors abonats, també s'ha associat amb organitzacions sense ànim de lucre com MusiCares i Help Musicians.

L'AIXETA

L'Aixeta és una plataforma de micromecenatge creada per Liz Castro que ofereix continguts de manera periòdica per donar suport a artistes. L'objectiu de la plataforma és connectar el públic amb els creadors. Els artistes comparteixen a través de la pàgina les seves cançons, poemes, dibuixos, etc., amb els seus seguidors, a canvi d'una subscripció molt assequible (a partir de 2 euros al mes). A més de diners, els subscriptors poden contribuir amb comentaris i suggeriments.

Per un cafè pots ajudar un artista a cobrar encara que sigui una mica per la seva feina. Mireia Domènech, una de les impulsores, ho explica així: "Si es fan concerts gratis, ells no cobren un duro, i n'estan fent un tip, aquests dies de pandèmia. En canvi, si es fan concerts que la gent pot seguir per 2, 3 o 5 euros, al final, si són 200 persones que el segueixen,

"PER PAL·LIAR LA CRISI DEL SECTOR CULTURAL CAL ALGUNA COSA MÉS QUE UNA PLUJA DE SUBVENCIONS"

ja són 600 euros, i això ja és un coixí. Pensa en els 17.000 espectadors del concert a la dutxa de Joan Dausà. Podria haver cobrat ell i pagat tot el seu equip perquè aguantin el confinament durant mesos."

THE PHOTOGRAPHER FUND

Aquesta fundació, amb seu als Estats Units, vol ajudar els fotògrafs *freelance* amb fins a 500 dòlars. Al seu web expressen la seva preocupació per l'impacte psicològic i social de la pandèmia, així com per la fragilitat dels fotògrafs *freelance*. Oberta a tot el món, la plataforma posa el focus en la creació de comunitat per passar junts la pandèmia i la crisi que vindrà. "The news and impact of covid-19 is changing daily, but we firmly believe that by supporting our community and caring for each other we can get through this together."

ANONYMOUS WAS A WOMAN

Aquest col·lectiu feminista lligat a New York Foundation for the Arts va llençar durant la quarantena un programa per donar suport als artistes impactats per la covid-19. El programa distribuirà 250.000 dòlars en beques sense restriccions, amb un màxim de 2.500 per a cada artista que ha experimentat algun tràngol financer, des de pèrdua d'ingressos fins a oportunitats laborals, com a resultat directe de la crisi. Com el premi anual d'AWAW, el programa és obert a artistes visuals dones de més de 40 anys.

ARTSLEADERS OF COLOR

Aquesta ajuda està destinada a persones afroamericanes, indígenes i persones de color que visquin als Estats Units i que hagin estat afectats financerament per la covid-19. L'Arts Administrators of Color Network impulsa l'Arts Leaders of Color Emergency Fund i atorga 200 euros mensuals a artistes i administradors. Des de consultors fins a comunicadors o personal de taquilla d'àmbits com el teatre, el cinema o la gestió cultural que s'hagin vist afectades per l'aturada de la seva activitat professional. ●

LA PANDÈMIA DEL TEATRE: UNA QÜESTIÓ DE VIDA O MORT

Per Ramon Oliver

Heu entrat recentment al web del Royal Court de Londres, aquest espai emblemàtic pel qual ha passat la més innovadora dramaturgia anglosaxona de les darreres dècades? Feu-ho: us trobareu a qualsevol hora del dia o de la nit i fins que el teatre torni a obrir les portes la imatge en directe d'una sala buida en la qual l'artista Hester Chillingworth ha superposat la instal·lació 'Caretaker'; una imatge que té un punt encoratjador, però que resulta també inquietantment i cruelment desoladora. Per apropar-se de forma escènica a aquests temps víricament cruels que han estat capaços de convertir els escenaris en espais més buits que aquell espai buit reclamat per Peter Brook, potser res millor que començar recordant les paraules del gran sacerdot del Teatre de la Crueltat.

Producció de 2016 de l'obra *L'alquimista* per la Royal Shakespeare Company *Helen Maybanks*

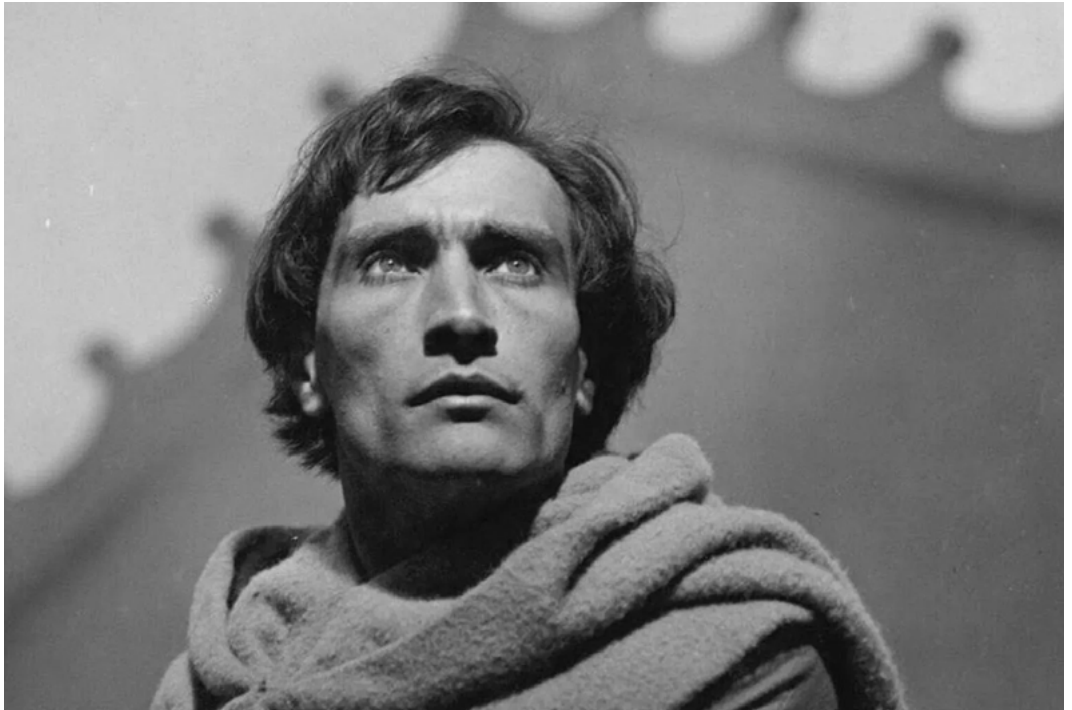
Deia Antonin Artaud a *El teatre i la pesta* que el teatre s'assembla molt a la terrible malaltia convertida una mica en el paradigma de totes les invisibles amenaces infeccioses que ens acompanyen des de sempre. I si el teatre s'assembla tant a la pesta, no és solament –que també– per la seva ben coneguda capacitat de contagi. La semblança es trobaria més aviat en la seva capacitat compartida per **actuar com a revelació** i aconseguir que “es puguin localitzar tant en els individus com en els pobles totes les possibilitats perverses de l'esperit”. En aquell assaig que l'any 2015 Jordi Coca va presentar també en forma d'espectacle al Teatre Akadèmia, l'agostat Artaud arribava a afirmar que el teatre, com la pesta, “és una crisi que només es pot resoldre amb **la mort o la curació**”. Aquí no hi caben els termes intermedis. Posem-nos catàrtics a la manera grega.

Doncs ja que som a Grècia, aturem-nos en aquella creativament pletòrica Atenes de Pèricles. I recordem el simbòlic paper revelador que la pesta exerceix a la Tebes on regna *l'Èdip rei* de Sòfocles. Un paper destinat a desvelar el crim del qual no té consciència

MALGRAT LES SEVA DIMENSIÓ, LA GRIP ESPANYOLA NO VA ORIGINAR UNA LITERATURA O UN TEATRE VINCULATS ALS SEUS EFECTES

ni el parricida incestuós que l'ha comès. La pesta que assola la ciutat obliga Èdip a convertir-se en detectiu de la seva pròpia culpa inconscient. I significativament, l'obra es representa per primer cop just quan (fa aproximadament 2.449 anys) Atenes comença a recuperar-se d'una epidèmia de pesta que tindrà diversos rebrots. Gairebé –paradoxes de la vulnerabilitat ara també en boca de tot-hom– coincidint amb el moment en el qual la malaltia s'emporta precisament a la tomba el mateix Pèricles, el gran artífex d'aquell segle d'esplendor cultural. Del període de reclusió obligada provocat pels mesos al llarg dels quals la plaga va actuar amb més virulència neix també *l'Hipòlit* d'Eurípides, un exemple representatiu d'aquell teatre creat en moments pandèmics que malgrat contenir referències més o menys vetllades a la plaga no l'aborda directament. Gairebé ▼

Antonin Artaud a *La Passion de Jeanne d'Arc*, de Dreyer

com si els estralls causats per l'epidèmia de torn estiguessin tan presents a la memòria de l'espectador que resultés sobrant fer més explícit allò que ja està implícit. Aquest és el cas del **Shakespeare confinat** sobre el qual tant s'ha parlat en aquests darrers mesos. Sense oblidar que la presència encoberta dels efectes de la plaga és present alhora en altres mostres ben reeixides del teatre isabelí. Com ara l'estupenda comèdia de Ben Johnson *L'alquimista*, l'argument de la qual gira al voltant de l'enganyifa amb poders falsament endevinatoris que es munta un criat quan l'amo abandona la seva mansió fugint de la pesta i el deixa a càrrec de protegir les seves propietats, encara que l'encàrrec li pugui costar la vida al servidor.

Som encara lluny de saber de quina forma l'actual pandèmia quedarà reflectida en la creació escènica dels propers anys. En aquest sentit, iniciatives com ara la sèrie de *podcasts* amb finalitats benèfiques que, amb el títol genèric de *The Lockdown Plays*, aplega firmes prestigioses com ara les de Caryl

Churchill, Inua Ellams o Simon Stephens, no passa de tenir un valor purament conjuntural. Però sí sabem quina ha estat la petjada cultural que han deixat o no han deixat altres grans moments de desolació pandèmica. Sabem, per exemple, que malgrat les terribles dimensions que va arribar a adquirir, la nefasta grip espanyola que va superar amb escreix la xifra de morts causada per la **pesta negra** i que va deixar també al seu pas un fotimer de víctimes molt il·lustres, no va originar una literatura o un teatre directament vinculats als seus efectes. Possiblement perquè aquella tragèdia vírica va esclatar l'any 1918, justament quan es començaven a **cobrir de terra les trinxeres** d'una Primera Guerra Mundial que havia deixat menys ▼

LA SIDA VA PROVOCAR MOLTS MORTS ENTRE LA GENT DE TEATRE. PERÒ NO VA ACONSEGUIR MAI QUE TANQUESSIN ELS TEATRES

The Normal Heart, producció de 2013 de TimeLine Theatre Lara Goetsch

milions de morts, però ferides internes més profundes: quan les tragèdies humanes se solapen entre si, una d'elles s'acaba imposant a l'altra.

Per contra, la pandèmia de **la sida** (potser pel fet d'haver atacat directament molts professionals vinculats al món escènic, i també per la rellevància política que va adquirir la forma com va ser abordada per part dels representants de la ideologia més conservadora) ha estat sempre teatralment molt ben representada. Tant, que encara ara és capaç de donar origen a una obra mestra del teatre contemporani. Aquest és el cas de *The Inheritance*, l'extraordinari text de **Matthew Lopez** admirablement dirigit per Stephen Daldry que acaba de ser guardonat a Nova York amb el prestigiós Drama Desk. I que, tant per temàtica com per les seves dimensions èpiques, estableix un molt assumit vincle amb la seminal, monumental i imprescindible *Àngels a Amèrica*. Paradoxalment, la covid-19 s'acaba d'emportar la vida del molt activista Larry Kramer, l'autor de la també ben emblemàtica *The Normal Heart*.

Certament, la sida va provocar molts morts entre la gent de teatre. Però no va aconseguir mai que tanquessin els teatres, com sí ho han fet la pesta dels temps shakespeareans, la grip espanyola, o –i amb caràcter encara més universal– l'actual coronavirus. És clar que de vegades aquesta mena de tancaments no guarden relació

amb la biologia, sinó amb la toxicitat vírica del **fanatisme ideològic**: els puritans de Cromwell van implantar el tancament a l'Anglaterra del 1642 i els escenaris es van passar 18 anys confinats. La pesta com a metàfora d'una societat políticament malalta es troba precisament a l'origen d'una obra ben digna de ser rescatada, atesos els múltiples paral·lelismes que presenta amb el moment actual. Em refereixo a la peça de Karel Čapek *La malaltia blanca*. L'obra –de la qual existeix una excel·lent versió cinematogràfica que, així sí, suavitza l'esgarriós final original– va ser estrenada amb gran èxit a la Txecoslovàquia del 1937. I veient la data, no costa gens imaginar sobre quina amenaça totalitària i militarista ens està advertint. Però deixem de banda aquest tema per centrar-nos en la qüestió sanitària. El país on té lloc l'obra (i de retruc, tot el continent) està amenaçat per una malaltia altament contagiosa l'origen de la qual es troba en **un país asiàtic**. S'ha d'evitar com sigui donar-li la mà a un afectat, perquè les mans constitueixen un perillós punt de contagi. I la malaltia no afecta els joves; només les persones d'una certa edat (a les quals cal aïllar i hospitalitzar immediatament) en pateixen els letals símptomes. Us sona d'alguna cosa, aquest quadre clínic que convida a tornar a confinar-se immediatament, seguint l'exemple dels protagonistes de *Fi de partida*? També **Beckett** en sabia molt, de confinaments vitals. ●

The Inheritance, de Matthew Lopez Matthew Murphy

ENTR'ACTE

Espai_professional]

L'ESPAI DELS ASSOCIATS

aadpc

Associació d'Actors
i Directors Professionals
de Catalunya

www.aadpc.cat

Espai_professional] **CONSULTA**

El doblatge en situació covid-19

Cristina Calvet

Advocada Responsable Àrea
Jurídica i Laboral de l'AADPC

L'Associació d'Actors i Directors Professionals de Catalunya (AADPC) treballa i ha treballat sempre en la defensa dels drets laborals de l'artista en les especialitats artístiques de teatre, cinema i doblatge. Sobre aquesta darrera especialitat podríem destacar dues principals situacions i problemàtiques actuals derivades de la covid-19.

Situació del director de doblatge:

Primer artista perjudicat per la pandèmia. Observa una disminució salarial quan aquest dirigeix el doblatge d'una pel·lícula que està pensada per ser estrenada en els cinemes i, pel moment en el qual ens trobem, s'estrena directament en plataformes digitals. Les pel·lícules de cinema són molt diferents dels telefilms (pel·lícules dissenyades i realitzades per al format televisiu). Ni les trames, ni la quantitat de diàlegs, ni el nombre de personatges són comparables. El salari per al director en una pel·lícula

d'aquest tipus s'ha vist reduït a la meitat, i la dedicació en sessions s'ha vist augmentada aproximadament en un 25%. El que abans un director de doblatge podia fer en sis convocatòries de treball en aquests moments es fa en vuit, i així successivament. Els necessaris protocols de salut i de protecció per al treballador que l'AADPC ha consensuat amb catorze estudis de doblatge a Catalunya comporten que el temps existent entre un actor i un altre sigui més lent i que per als "ambients" es necessiti el doble de temps i el doble de sessions. Això posa de manifest novament els abusos que els treballadors artístics suporten, i en els quals no hauria de recaure les conseqüències que empobreixen les seves condicions salarials. Es precaritza encara més el seu treball.

Teledoblatge:

Nova modalitat de fer doblatge que ha originat un posicionament en contra, no només jurídic sinó també de sector. Aquesta modalitat no s'ha d'entendre des de la disposició de cadascun dels artistes de poder adquirir un estudi propi a casa seva o on aquest estimi convenient, sinó com una sortida excepcional i ajustada a un supòsit de pandèmia en la qual és el mateix estudi qui facilita els mitjans necessaris a l'actor, aporta la direcció i contracta laboralment. L'històric sindical que el doblatge ha construït no pot oblidar-se. ●

El SEPE ho posa difícil

Andrea Leunda
Advocada de l'AADPC

Des del dia 14 de març, data en què es van suspendre els espectacles públics a l'Estat (un dia abans a Catalunya), els actors, les actrius i la resta d'artistes que prestaven serveis en espectacles públics, en línies generals, no es van poder acollir a les mesures excepcionals derivades dels ERTO ni a la prestació ordinària d'atur, pel fet de no complir els requisits exigits per accedir-hi.

El passat 7 de maig va entrar en vigor l'accés extraordinari a la prestació dels artistes en espectacles públics. Aquesta mesura va ser aprovada pel Govern a través del Reial decret llei núm. 17-2020, de 5 de maig, arran de les demandes i peticions formals impulsades des de ConARTE (Confederación de Artistas Trabajadores del Espectáculo), confederació de la qual forma part l'AADPC i de la qual també és president Àlex Casanovas, president de l'AADPC, juntament amb altres sindicats del sector.

A grans trets, l'esmentada prestació reconeixia el dret a accedir a una prestació d'atur durant un període de quatre o sis mesos, sempre que s'acredités un mínim de vint altes en el Règim General de la Seguretat Social, especialitat Artistes, durant el període comprès entre el 14 de març de 2019 i 14 de març de 2020. Ara bé, el Govern no havia atès la totalitat de les demandes sol·licitades pels sindicats del sector, ja que la prestació consumeix els dies cotitzats durant l'últim any, no té caràcter retroactiu i no es pot compatibilitzar amb els ingressos procedents d'un contracte laboral a temps parcial, motiu pel qual tant des de ConARTE com des de l'AADPC i la resta de sindicats representatius del sector es continuà treballant per, entre altres objectius, millorar les condicions de la nova prestació.

El personal laboral que presta serveis en el SEPE està treballant sense disposar dels recursos necessaris per poder fer front a l'allau de sol·licituds. Ara bé, el paper del SEPE, en

tant que organisme del Sistema Nacional d'Ocupació, no ha estat a l'alçada de la situació, dificultant l'accés a l'esmentada prestació i, en conseqüència, limitant l'acció protectora de la Seguretat Social.

A partir del dia 27 de maig, i gràcies al treball realitzat des de ConARTE i la resta de sindicats que aglutinen les persones treballadores de la cultura, es van simplificar i aclarir els requisits per accedir a la prestació extraordinària a través del Reial decret llei núm. 19-2020.

Tot i les últimes modificacions operades, a la pràctica el SEPE continua entorpint la concessió de la prestació a possibles beneficiàries; per exemple, no està donant la possibilitat d'optar entre la prestació ordinària i la prestació excepcional a les persones que poden accedir a les dues. En aplicar la norma de forma incorrecta es conculquen els drets de les artistes. En aquest punt, cal remarcar que les afectades poden impugnar la resolució, tot i que a la pràctica poques persones decideixen reclamar judicialment.

També estan tenint moltes dificultats per fer gestions ordinàries, com són reprendre l'atur després de tenir una alta puntual per un *bolo*. Aquestes dificultats s'agregen per la freqüent impossibilitat de contactar amb el personal del SEPE, així com pel seu desconeixement del Règim d'Artistes. És per aquest motiu que la reivindicació de disposar d'una finestreta única a la qual poder dirigir-se cobra més sentit que mai.

Així, tot i haver treballat i cotitzat, les artistes estan tenint grans dificultats per accedir a una prestació que els permeti subsistir durant aquesta crisi, derivant en una situació d'especial vulnerabilitat i desprotecció.

Constatat que el SEPE viu d'esquena al sector, es posa de manifest ara més que mai la importància de desenvolupar normativament les recomanacions contingudes a l'informe de la subcomissió per a l'elaboració d'un Estatut de l'artista, i, en concret, la necessitat d'instaurar a la Seguretat Social un règim d'intermitència que s'adeqüi veritablement a la naturalesa de la relació laboral de les artistes que presten serveis en espectacles públics. Només així es complirà amb efectivitat l'acció protectora que a tot règim de la Seguretat Social se li pressuposa. ●

La importància del granet de sorra

per Roser Batalla

Em demanen si m'agradaria escriure sobre la importància de pertànyer a una associació sindical. El cert és que m'agradaria més que no hi hagués cap necessitat de fer-ho. Malauradament, però, encara són molts els actors i directors professionals de Catalunya que es mantenen al marge d'aquesta associació que tenen a l'abast. Tot i així, l'AADPC, acomplint amb la seva feina de “defensar i vetllar pels interessos econòmics i socials dels seus membres” (aquesta és la definició de *sindicat*), aconsegueix avenços que beneficien a tots, membres o no.

Aleshores, potser d'aquí resulta la conclusió “no cal formar-ne part”? Vull pensar que no. I no tan sols perquè essent un membre associat es gaudeix d'altres avantatges, com ara assessorament legal, resolució de conflictes, informació de borsa de treball o descomptes en espectacles i cursos de formació... Crec més aviat que el fet de no associar-se prové de desconèixer en profunditat les tasques que es duen a terme en associacions com l'AADPC. Són moltes, i són importants.

En aquests darrers temps, totes les societats arreu del món s'han vist immerses en una situació mai abans viscuda. La crisi sanitària ha posat sovint en evidència les moltes mancances dels governs a l'hora d'activar les vies per procurar als ciutadans la màxima tranquil·litat, també econòmica. Curiosament, els països que amb més decisió i més urgència han atès les enormes dificultats que ja es preveïen per als treballadors de l'àmbit cultural són els que compten amb associacions sindicals més estables. Curiosament, he dit? Doncs he errat la paraula: és evident que, com més membres representa qualsevol associació, de més visibilitat disposa, amb més atenció s'escolta el seu diagnòstic sobre *l'estat de salut* del seu sector, i amb major eficàcia es respon a les seves demandes.

I aquesta és una altra poderosa raó per la qual considero essencial associar-se: la comunicació immediata. A l'hora de recaptar la informació indispensable per engegar noves fites és imprescindible la màxima col·laboració. També a l'hora de lluitar contra possibles irregularitats. El fet d'associar-se, doncs, també vol dir assumir una part de responsabilitat en el bon funcionament del sector. Això també és important. Una bona manera de ser solidari amb la nostra feina: participar de manera activa, encara que només sigui associant-se.

M'agradarà —això sí que sí— si aquestes ratlles d'opinió personal aporten el meu granet de sorra perquè tots els col·legues que encara trobem a faltar a l'AADPC facin aquesta petita passa individual, tan necessària per al nostre progrés comú.

You may say I'm a dreamer... ●

Lectures dramatitzades

El dilluns 6 de juliol va engregar el "8è Cicle de Lectures Dramatitzades" que organitza l'Associació d'Actors i Directors Professionals de Catalunya (AADPC), juntament amb la Fundació AISGE i la Fundació Romea. Ho va fer a les 20 h a Dau al Sec amb l'obra **Dinamarca**, de Lluïsa Cunillé, i la participació de Fina Rius i Pep Planas dirigits per Héctor Mellinas.

D'acord amb els protocols de seguretat i higiene, l'acte va comptar amb un aforament reduït respectant la distància d'un metre i mig entre assistents. L'entrada

va ser gratuïta, però era imprescindible la confirmació prèvia a través d'un formulari disponible al web de l'AADPC. Per tal d'ampliar l'abast de la lectura, l'espectacle es va enregistrar i s'emetrà per Youtube acompanyat d'un col·loqui amb l'equip artístic inclovent la participació dels espectadors a través del xat.

Després de **Dinamarca**, el cicle continuarà amb la lectura basada en **Salomé**, d'Oscar Wilde, en commemoració de l'Any Xirgu. Es farà, sense públic, el dimarts 21 de juliol al Teatre Sagarra de Santa

Coloma de Gramenet. Dirigida per Juanjo Marín Pérez, l'interpretaran Àngela Jové, Amàlia Sancho, Marta Ossó, Montse Alcoverro, Vanessa Segura i Júlia Bonjoch, i també s'emetrà per Youtube.

Ja a la tardor, les lectures es reprendran amb els títols **Quan els llops udolen**, d'Iñaki Garz, amb Anna Casas, Dani Arrebola i Lluïsa Mallol; **Safareig, anàlisi semàntic de l'amor**, de Marià Llop, amb Adriana Galicia, Martina Vilarasau i Neus Soler; i **Neu**, de Bernat Muñoz, amb Maria Colom, Laura Porta i Thais Buforn.

6/juliol/20 > **Dinamarca**

Hamlet damunt una bicicleta

En escena, envoltats d'un joc d'ombres, apareixen l'actriu Fina Rius, una mare, i l'actor Pep Planas, el seu fill, pedalejant constantment damunt d'una bicicleta que no es mou del seu lloc. És l'evidència escènica del pas del temps, de la improductivitat del propi esforç i de la voluntat de romandre aïllat en un temps i un espai mentals. Un Hamlet que ha decidit no participar d'allò que entenem per vida social adulta a la societat del benestar. ●

15/juliol/20 > **Xerrada sobre els efectes de la covid-19 al doblatge**

L'AADPC organitza una trobada informal en línia adreçada als professionals del doblatge. La xerrada estarà conduïda per l'advocada responsable de l'Àrea Jurídica i Laboral de l'associació, Cristina Calvet, i l'actor i director de doblatge Gonzalo Abril, i comptarà amb l'assistència de membres de l'equip de Treball de Doblatge.

Es parlarà de com està vivint el sector del doblatge les conseqüències de la covid-19 centrant-se en els protocols de

seguretat acordats amb estudis per a l'inici de l'activitat, el naixement del teledoblatge, el perjudici i el greuge actual en el treball en la direcció de doblatge i la inexistència d'un conveni col·lectiu, així com la seva situació actual i línies de futur.

La sessió (gratuïta i exclusiva per a associats a l'AADPC) tindrà lloc de 20 a 21:30 h a través de la plataforma Zoom. L'aforament és limitat i es requereix inscripció prèvia.

19/juny/20 > **Entrada a l'Escenari Professional**

L'AADPC va donar la benvinguda a l'Escenari Professional als nous graduats i graduades de teatre de tots els centres que formen part de l'Associació d'Escoles de Teatre de Catalunya (ACET). Durant el mes de **setembre** s'informarà els nous professionals de les arts escèniques, l'audiovisual i el doblatge sobre la importància de pertànyer a un col·lectiu organitzat que defensa els drets dels treballadors i treballadores del sector i els serveis que l'entitat ofereix als nous i noves. ●

Xerrada sobre la gestió i l'adaptació del canvi (repensem-nos)

Què ens passa pel cap quan sentim la paraula **canvi**? Pensem en alguna cosa positiva, negativa, difícil, fàcil, una oportunitat, una amenaça? Cadascú de nosaltres té una relació amb el canvi basada en les experiències que ha tingut a la vida i en les creences que ha anat conformant. No tothom reacciona de la mateixa manera davant d'un canvi. Encara més, no tots els canvis són objectivament iguals. Hi ha diferències significatives que depenen de diversos ítems.

Això és el que veurem al taller que impartirà Enric Bastardas el divendres 24 de juliol. Quins tipus de canvis hi ha i quines opcions tenim per fer-hi front, per adaptar-nos-hi. Serà un viatge d'autoconeixement amb molt sentit de l'humor, aquell sentit que fa que

el que pesa, pesi menys, i si pesa menys, es porta millor. Veurem eines simples i pràctiques per millorar la nostra vida en períodes de canvi, aplicables sempre, però sobretot actualment a causa de la covid-19.

Format en programació neurolingüística, medicina tradicional xinesa i neuromàrqueting, Bastardas s'autodefineix com a comunicador, il·lusionador i provocador per promoure un procés de descoberta, motivació i acció. Les claus per transformar la nostra vida particular i, a partir d'aquí, la nostra realitat.

La sessió es farà en línia a través de Zoom, però fugirà de l'aïllament virtual. Serà un viatge curt i intens per riure, pensar i adonar-nos de com podem ser més feliços.

Dia: Divendres 24 de juliol de 10 a 11:30 h

Inscripció: gratuïta per als socis d'AADPC i AISGE / 15 euros per als no socis

Format: Zoom ●

Espai_professional] **CONVOCATÒRIES**

Mostra Igualada: sol·licitud de participació fins al 15 d'agost

La fira d'espectacles infantils i juvenils ha obert la convocatòria per actuar a la 32a edició, que se celebrarà a Igualada del 15 al 18 d'abril de 2021. Poden inscriure's a la Mostra les companyies professionals que presentin espectacles de qualsevol gènere (teatre, dansa, música, circ, etc.) adreçats a un públic familiar, infantil o juvenil, tant si han estat creats per ser representats en espais tancats com a l'exterior. Les propostes poden ser de petit, mitjà o gran format, i també poden combinar diversos gèneres. Es tindrà especialment en compte la contemporaneïtat, la innovació en el llenguatge escènic, l'aportació en el format, i la dramaturgia. Les sol·licituds es poden tramitar fins al 15 d'agost a través d'un formulari disponible al web mos-traigualada.cat, on es detallen els

requisits artístics i les condicions de participació.

Premi Frederic Roda: enviament de textos fins al 31 d'agost

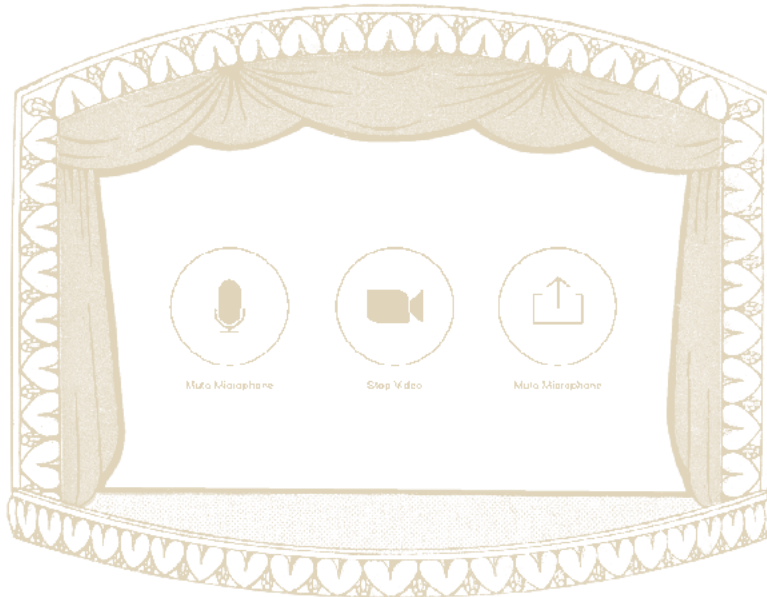
Excepcionalment, i per tal de donar suport al sector cultural pel context generat per la covid-19, el Premi Frederic Roda de teatre atorgarà un segon guardó extraordinari al millor text que inclogui una proposta escènica que s'ajusti a les mesures sanitàries i de protecció que obliguen a un distanciament físic entre els actors. Aquest segon premi està dotat en 4.000 euros i se suma al premi principal de la convocatòria, de 8.000 euros, en reconeixement a un text dramàtic escrit en català, en suport als dramaturgs i a la seva obra. El termini de presentació d'obres finalitza el 31 d'agost i es pot formalitzar telemàticament al web diba.cat/web/cultura/premi-frederic-roda.

FiraTàrrrega: Suport a la Creació fins al 15 de setembre

A través del programa Suport a la Creació, FiraTàrrrega acompanya processos de creació artística que tinguin un ingredient clar de recerca i d'innovació en l'àmbit de les arts de carrer i l'espai públic i integra totes les relacions possibles entre artistes, professionals, mercat, ciutat i ciutadania. Anualment fa una selecció de projectes i acorda un pla de residències que integra el seu corpus de coproduccions. Les companyies poden presentar la seva candidatura fins al 15 de setembre per les modalitats de "Planter" si presenten la seva primera peça al mercat, "Marges" si ja compten amb trajectòria, "Brot" si estan completant el procés de producció i "Guaret" si requereixen processos d'investigació, reflexió i assaig. Més informació i inscripcions al web firatarrega.cat. ●

#CoronavirusPlays

Selecció de textos del #CoronavirusPlays, una iniciativa a xarxes del dramaturg Jordi Casanovas en la qual s'animava dramaturgues i dramaturgs a escriure un monòleg de màxim tres minuts de durada basat en les experiències ocorregudes durant el confinament

Casa

Roger Torns

(Helena porta els auriculars posats i quan parla es dirigeix a la càmera de la pantalla de l'ordinador. Es va movent per casa)

HELENA: Ei, mama, com estàs? (...) Sí, he anat a comprar aquest matí. (...) No ho sé, coses... (...) Ja, ja ho sé, però tampoc cal que ens tornem bojós. No, no t'estic dient que... (...) és igual... (...) Sola, sí. (...) Estic molt bé a casa sola, mama. (...) Sí, al final han caigut tots els *bolos*. Que jo ho entenc, eh, vull dir, s'ha de ser responsable i... i això. (...) Doncs mira, no ens paguen res. Com és per força major no estem coberts per enlloc. Aquest mes no cobraré res. Una merda. (...) Ja, mama... (...) Escolta, no comencis. (...) Sí, em vaig tallar el cabell. (...) Gràcies, tu també. (...) Que sí, que estàs guapa. (...) Ja, ja ho sé, que ens hem de veure més, per això t'he dit de fer l'Skype. (...) Ja, però és que tu tampoc vols fer Skype mai. (...) Ja, ja sé que voldries que vingués més. Si fos per tu, ja m'hauria instal·lat a casa vostra fa temps. (...) Ai, mama, ens veiem cada dos caps de setmana i baixeu sovint a dinar, tampoc és per tant. Quan vivíem junts ens veiem menys. (...) Sí, home, però què dius? Com vols que vingui a passar el confinament amb vosaltres? (...) Que no, mama, que no. (...) Doncs perquè el que no hem de fer és moure'ns amunt i avall, el que hem de fer és quedar-nos a casa i... (...) i ja està. (...) Perquè no podem anar passejant el virus per tot Catalunya. A veure, jo no sé si el tinc. Potser el podria tenir i encara no... potser de cop el tinc, i d'aquí a uns dies em surt, el passo i... (...) i és com una petita grip, i au... (...) però si... (...) però si... (...) mama, em deixes parlar un moment? Gràcies. *(Silenci)* Dic que... que si el tinc i vinc, i... allà encara no en teniu cap cas, no? Si més no al poble ara... (...) Doncs si vinc i el tinc i us el passo... (...) que sí, mama, que us el podria passar i vosaltres ja esteu... (...) què? No... sí, a veure... Sí. Esteu grans. Esteu grans, i s'ha d'anar amb compte. I estan dient que hem d'anar

amb compte perquè sou com... com el *target* de risc. (...) El *target*. (...) El *target* és com..., a qui va dirigit el producte que vols vendre. (...) Que no, que no estic parlant que el virus sigui... (...) Ai, prou. Que no vindré i ja està. Que em quedaré a casa i ja... (...) Sola. Sí, sola a casa. Què passa? (...) Ja hi som? Sola estic bé, no tinc cap problema, visc molt bé i molt tranquil·la. Ja n'hem parlat mil vegades. (...) Doncs ja està. (...) El president? Sí, fes. És clar. Ja parlarem. (...) No, no el veuré el president, a la tele. (...) Doncs perquè ja el veuré ara a Twitter d'aquí a una estona, ara estava parlant amb tu. D'acord. Apa, *adiós*.

(Penja la trucada. Agafa el telèfon i envia un àudio)

Ei, Marc, com estàs? Què, com portes el confinament? Jo porto només un dia i ja estic que em pujo per les parets.

(Esborra l'àudio i torna a començar)

Marc! Com portes el confinament? He vist que heu penjat les vostres obres de teatre a les xarxes perquè les pugui veure tothom. Em sembla superbé... no sé si mola molt veure teatre a la tele, però em sembla... jo no ho faré, perquè crec que em posarà com trista, però...

(Esborra l'àudio)

Quina puta merda...

(Torna a gravar)

Marc, guapo! Què fas aquesta nit? Vols venir? *(Silenci)* Podríem passar el confinament junts aquí. A casa meva.

La subhasta

Blanca Bardagil

(La Dona anirà ensenyant els objectes dels quals parla).

DONA: Hola, hola... ja hi som tots?... esperarem una mica que s'acabi de connectar la gent... Em sentiu bé?... Perfecte. Com esteu? Preparats?... Hola, benvinguts... Bé, em sembla que ja hi som tots... Ah, no, falten els del Principal, esperarem una mica... Com esteu?... Ah, la Maria del Principal ja s'ha connectat, hola! Doncs bé, anirem començant amb la subhasta d'avui. Tinc quatre productes. Preparats? En primer lloc, el primer article que subhastarem avui és: una càpsula Nespresso. Comencem! En Joan del Tercer Primera ofereix dues maduixes... interessant... què més?... la Maria del Principal diu "Ho necessito! Et dono cinc maduixots i un pot de nata"... Carai! Algú n'ofereix més? No?... Doncs... adjudicat a la Maria del Principal! Atenció: el segon producte és: una pastilla de sabó!... tranquils, que ens coneixem... ordenadament... Què m'oferiu a canvi d'aquesta fantàstica pastilla de sabó?... En Santi de l'Àtic diu "un termòmetre". Ho sento, Santi, però ja en tinc un... Què més? La Jordina del Primer Primera diu "tres compreses i una ampolla d'aigua", en Joan del Tercer Primera ofereix (*llegint la pantalla*) "dues maduixes, la contrasenya de Netflix i un paquet de crispetes"... Bé, Joan, adjudicat! Moltes gràcies... Continuem... Què més tenim aquí per subhastar?... UN DÒNUT! Sí senyor, un dònut! Què m'oferiu, pel dònut?... en Pere del Segon Primera ens diu "un llibre de poesia", la Carlota del Primer Segona m'ofereix "cinc cigarros i un misto"... ho sento, no fumo... i ara m'adono que la pudor de tabac deu ser teva, així que aprofito per demanar-te, sis-

plau, que no fumis a l'escala, gràcies. Va, què més? Ah, la Maria del Principal diu "plastilina vermella, cinc macarrons, fil de pescar i cartolina verda", adjudicat, Maria!!! I finalment, estiguen atents perquè aquest és l'últim producte de la subhasta... UN ROTLLO DE PAPER DE VÀTER!... sí, no m'ho invento (*ensenya un rotlló de paper de vàter*), aquí el podeu veure... està per encetar, l'he estat guardant sota pany i forrellat per subhastar-lo avui... Qui el vol?...

(La dona mira la pantalla molt sorpresa)

DONA: Ostres, no tinc ni temps de llegir-vos: 900 grams de pollastre; dos paquets d'arròs; vint cerveses; un ordinador; dos pots de gel desinfectant; un xalet a Roses?!; un àtic a Pedralbes?! ADJUDICAT! ADJUDICAT! UN ROTLLO DE PAPER DE VÀTER A CANVI DE L'ÀTIC A PEDRALBES! Santi, suposo que és l'àtic amb piscina que té la teva cunyada, oi?... Fantàstic! I fins aquí la subhasta d'avui! Aneu posant els articles a dins de l'ascensor i ara us envio el que heu guanyat. Ens veiem demà a la mateixa hora per tornar a fer una subhasta! I sisplau, recordeu que la convivència és important i passades les nou del vespre és millor que els nens no toquin la flauta. Gràcies! Bona nit!

Jugant en família

Toni Cabré

Una peça mínima per a dos personatges, un PARE de mitjana edat i un FILL tan petit com sigui possible. Són al pis, confinats, la primavera de 2020.

S'engega l'ordinador i apareix el PARE parlant fluix a càmera des del menjador.

PARE: Hola... Bon dia. *(Mira a tots costats perquè no el senti ningú)* Aprofito que dorm... que el nano dorm... per gravar aquestes paraules. Crec que poden ser útils en aquests moments de confinament a pares com jo. Vull dir pares sols. O famílies monoparentals. L'Eva, la meva dona, quan tot això va esclatar era fora, a casa d'una amiga, i no ha pogut tornar. Millor. La prudència és prevenció. *(Torna a mirar per comprovar que està sol)* El que volia explicar... el que us vull explicar i penjar-ho a les xarxes és el que faig amb el nano. Sí. És una idea que us pot ser útil ara que sou a casa, com jo, amb fills més o menys petits... Em vaig inspirar en la pel·lícula aquella d'en Benigni... Sí... la del camp de concentració... *La vida és bella*. Així que vaig saber que havíem de quedar-nos confinats vaig explicar al nano que ens havíem apuntat a un joc. Sí, un joc. Ell és molt imaginatiu. Sempre juga. Sabia que s'hi engrescaria. Li vaig dir: "Mira, el joc consisteix a quedar-se a casa tancats. I a no apropar-se a menys d'un metre de ningú. Ah... Qui trenca aquesta norma sagrada, perd, és expulsat i no hi pot jugar més". Ell, de seguida, va preguntar: "I quin premi ens donen si guanyem?". Jo ja ho havia rumiat. "El premi? Una gran festa, una festa amb tots els amics i amigues, una festa només per als guanyadors." El vaig enganxar. Des d'aquell dia anem com una seda. Ens duen el menjar a casa *(mostra unes bosses)*, el recollim evitant el contacte *(es posa una mascareta casolana)*, fem exercicis físics *(estén els braços repetidament)*, classes de llegir i escriure *(mostra unes llibretes i llapis)*, ens relacionem pel mòbil *(tecleja un mòbil)*, a les vuit, a la finestra, aplaudim els inventors del joc...

Tot són proves divertides, proves que rebo a través de l'ordinador. Tot el veïnat hi juga. De tant en tant surt algun imprevist. "Papa, per la tele tothom surt amb el cotxe i van a la platja..." I jo de seguida: "Ho fan expressament! Trampes del joc. És tot virtual. Posen imatges de gent al carrer per enganyar-nos, perquè nosaltres també sortim i quedem desqualificats. Són molt llestos. Saps què farem? Anirem a la platja al balcó!". Clavo el para-sol en un dels testos, estenc un parell d'estores i ens passem hores fent matons de sorra i remullant-nos els peus amb una cantimplora. "Papa... per la tele el rei diu no sé què d'un virus..." I jo: "No l'has entès. No ha dit virus. Ha dit coronavirus. És un acudit. Vol dir que tot el que toquen els reis ho infecten". "Tot? A mi els reis em duen regals. No hi puc jugar?" "Sí, home... El dia de Reis encara no havia començat el joc!" I el distrec com puc: "Mira quants soldats de blanc flitant l'aeroport. És un joc de pel·lícula! O no?". I ell es queda embadalit amb un muntatge tan colossal, tan ben ideat, participatiu... No us podeu imaginar quantes situacions noves inventem. I passem el dia animats. Els dies. Fer de pare és posar-s'hi. Podem aguantar el temps que calgui. I ell no ha de patir la situació. Com el nano de la pel·lícula. Sense l'angoixa del confinament ni de la malaltia. Bé, això és el que volia explicar-vos en aquesta gravació... Una idea que podeu aprofitar...

Se sent un soroll a l'habitació. El pare es gira, alterat.

PARE: Hòstia... Em sembla que es lleva. Que aviat anem avui... Comencem per l'esmorzar. El joc també inclou els àpats.

El PARE se'n va de pressa cap a la cuina. La càmera de l'ordinador continua gravant. El FILL, en pijama, entra al menjador.

PARE: *(en off)* Bon dia. Soc a la cuina.

El FILL veu que l'ordinador està engegat. S'hi acosta i parla a càmera, també fluix.

FILL: S'ha inventat un joc, el papa. Em diu que juguem. M'ho vol fer creure. Jo li faig cas. Ho faig veure. *(Confidencialment)* És ell, qui juga. És feliç. Imagina que tot el que li passa és broma. De vegades parla com el de la pel·li. El que el tanquen a la presó amb el seu fill. Una mica tontet, aquell nen, no? El papa es distreu jugant. I no fuma. Li vaig dir que si fumava no hi podia jugar. No li dic que cada dia parlo amb la mama. Ella m'explica la veritat. Està bé, la mama. Molt. Té un nòvio que és músic. L'Oriol. Toca la guitarra. M'envien cançons amb lletres inventades. No les ensenyaré al papa. S'enfadaria. La mama no l'estima. Estima l'Oriol. No l'hi diré.

PARE: *(en off, fent broma)* Tatxan...! Tatxan...!

El FILL deixa l'ordinador. El PARE surt amb una safata. El FILL s'asseu a taula.

PARE: Tatxan...! Avui les normes d'Internet diuen que toca torrades i llet.

FILL: Un altre cop?

PARE: Ells ho controlen. Els del joc, dic. El que hem comprat i el que llencem a les escombraries. Hem de seguir les instruccions o no guanyarem.

FILL: I tot ho han de veure?

PARE: ...?

FILL: Tens l'ordinador engegat. I la càmera.

PARE: Ei! *(S'apropa a l'ordinador)* L'apago. Ells me l'han fet engegar. Potser per controlar que no ens apropem a menys d'un metre. Sort que tu ets llest i res no se t'escapa.

FILL: Res, papa. Res.

El PARE atura la gravació. Fosc.

Xarxa de Museus Locals de la Diputació de Barcelona

Tornem a obrir els museus locals. Som el teu patrimoni.

Més informació a: museuslocals.diba.cat
I a les nostres xarxes socials

 XarxaMuseusLocals LaMiradaTactil
 patcdiba @patcdiba

**Diputació
Barcelona**

Fotografies exclusives

Entrevistes

Actualitzacions diàries

inter**ACTÚA** amb nosaltres

AISGE a les xarxes. Segueix-nos

 @aisge

 somos.aisge

 @somos_aisge

aisge

www.aisge.es